

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 169-400, 369-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. április 29.

bb 1. kamerával a felvonulók között - május első napja riportokban, versben és zenében - a rádió és a televízió ünnepi programja

i s/gk/m/fm

1964. április 29.

a magyar rádió és televízió színes, változatos programot állított össze május elsejére. mind a rádió, mind a televízió helyszíni közvetítésben, illetve riportokban számol be a budapesti dolgozók ünnepi felvonulásáról. a rádió kossuth- és petőfi-adója reggel 9 órától „májusi szivárvány” címmel zenés műsort ad. a műsorban megemlékeznek az 1. internacionálé 100. évfordulójáról, majd moszkvába kapcsolnak át, ahonnan hangképeket közvetítenek a szovjetunió fegyveres erőinek díszszemléjéről.

népes riportergárda számol be riportokban és tudósításokban a budapesti felvonulásról. ezenkívül ellátogatnak a riporterek a város több részébe, hogy helyszíni tudósításaikban beszámoljanak arról, hogyan töltik a budapestiek május első napjának délelőttjét. az adást vers és muzsika színesíti. délután a fiatalok vetélkedőjét közvetítik a rádió 14-es stúdiójából. a műsornak több magyarországon tanuló külföldi diákvendége is lesz. este „ne tessék viccelni” címmel lovász márton vidám műsorát sugározzák, majd a „tombola” jelentkezik rendkívüli kiadással. a zeneszámokat vass éva sorsolja ki. a kossuth-adó éjtélíg tartó táncczenével zárja műsorát.

/folyt.köv./

bb 1. /kamerával a ... 1. folyt./ m

a magyar televízió már a kora reggeli órákban megkezdte adását. 7 óra 45 perces kezdettel a moszkvai katonai díszszemlét közvetítik, majd néhány kisfilmet mutatnak be és 9 óra 45 perckor már „átkapcsolnak”, a dózsa györgy utra. négy kamera irányul a felvonulókra. egy kamerát a médosz-székház tetején helyeznek el, így a képernyő előtt a felvonulók tömegét láthatjuk. ugyanezen az oldalon egy magas állványra még egy kamerát szerelnek, két kamerát pedig a disztribűn előtt helyeznek el. ugyanekkor beszámolnak a külföldi országok ünnepi seregszemléjéről is. adás közben ugyanis többször átkapcsolnak majd bukarestbe, belgrádba, varsóba, berlinbe és prágába.

az esti műsort a magyarország - nsk vizilabda mérkőzés közvetítésével nyitják meg, majd először jelentkezik a népszerű „barangolás”, című műsor színház-kiadása.

este „nemzetközi kabaré”, címmel vidám zenés összeállítást sugároznak. a műsort szovjet, angol, olasz, amerikai, francia, német és magyar humoristák írásaiból szerkesztették. ezután jelentkezik az utánzó klubja című műsor második része. a televízió pénteken a „slágermuzeum”, újabb összeállításával búcsúzik a nézőktől. /mti/

---

bb 2. dél-franciaország szőlője dél-magyarországon

vid/ká/tr/m

1964. április 29.

a villány-siklósi dombvonulaton, az ország legdélibb borvidékén, több mint félezer holdon telepítenek szőlőültvényeket az idei tavaszon. az új szőlők tulnyomó részét a legkorszerűbb művelési módnak megfelelően ültetik, tehát magaskordonosan és széles sortávolságra, hogy géppel művelhessék a talajt. az ideai telepítések érdekessége, hogy a történelmi borvidék legnagyobb „szőlősgazdája”, - a villány-siklósi állami gazdaság - egy kitűnő francia szőlőfajtát honosít meg a meleg dél-baranyai lankákon. az ugynevezett cabernet franc-ot a dél-franciaországi montpellier-ből kapta a gazdaság. bora lágyabb, bársonyosabb, mint a nálunk termelt burgundi boré, ami azonban a villányi szakemberek érdeklődését különösen felkeltette, rendkívül jó a színanyaga. a villány-siklósi dombvonulaton mintegy háromszáz ezer cabernet franc-ültvényt ültetnek el most a gazdaság dolgozói. /mti/

- 2 -

bb.3. május 14-16 között siófokon rendezik meg a 7. balatoni közegészségügyi napokat - érdekes előadások a tudományos tanácskozások programjában

i tf/tr/m/fm

1964. április 29.

a 7. balatoni közegészségügyi napokat május 14-16 között siófokon a bányászüdüli dísztermében rendezik meg a magyar higienikusok társasága, a tudományos ismeretterjesztő társulat, a magyar vöröskereszt országos szervezete és a somogy megyei közegészségügyi - járványügyi állomás a somogy megyei tanács közreműködésével.

a neves egészségügyi szakemberek közreműködésével tartott tudományos tanácskozás-sorozat első előadását május 14-én délelőtt dr. tarján róbert professzor tartja „a balaton menti üdülés ételmezei problémái”, címmel. délután „kerekasztal-konferenciára kerül sor a magyar tenger partján üdülő emberek táplálkozás- és ételmezei-életteni, valamint kortani problémáinak tárgyában. a május 15-én - dr. vilmon gyula egészségügyi miniszter-helyettes elnöklétével - összeülő tanácskozáson dr. magyar imre, a tit budapesti egészségügyi szakosztályának elnöke az orvosoknak az egészségügyi nevelésben, valamint az üdülők körében kifejtett felvilágosító munkájáról tájékoztat. délután hajókirándulást szerveznek az mta tihanyi biológiai kutató intézetének megtekintésére. a 7. balatoni közegészségügyi napok keretében május 16-án dr. páter jános professzor és dr. róna szilvia „a balaton távlati fejlesztése higiénikus szemmel”, „rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára pedig „a vöröskereszt szerepe a balatonkörnyéki üdülés egészségügyének fejlesztésében”, címmel tart ismertetőt. /mti/

..-

bb.4. új, nagygyümölcsű málnafajta fertődön

vid/ká/tr/m/cz

1964. április 29.

ezekben a hetekben kerül fajtaelismerésre a fertődi 401-es bőtermő, kiváló zamatu málnafajta, s az intézetben máris újabb fajtajelölt elszaporításán dolgoznak. az új fajtajelölt egyik szülője a rubus mohácsianus néven ismert szeder málna. az új málna a fertődi 401-esnél is erőteljesebb növekedésű, nagy és kemény-husu gyümölcsöt hoz. ez utóbbi tulajdonságai főleg nyers fogyasztásra teszik alkalmassá, s jól bírja a szállítást is.

a fajtajelöltet az ősszel gyökérdugványról kezdték szaporítani és a hajtató házban mintegy 40 ezer sarjat neveltek fel. ezeket most ültetik ki a szabadba. ősszel már annyi sarjat nyernek, hogy a málnatermelő közös gazdaságoknak is jut belőle. /mti/

..-

-3-

bb 5. pénteken ujbpesten sorsolják a lottót

i kf/kf/m/ki

1964. április 29.

ünnepre jut az e heti lottó sorsolás. a 18. játékhét nyerőszámaikat ugyanis május 1-én, délelőtt 10 órai kezdettel budapestben, az ujbpesti munkásotthonban sorsolja a sportfogadási és lottó igazgatóság. /mti/

---

bb 6. testsúlyának tízezerszeresét fogyasztja egy év alatt a cinege - madárrezervátum a gyulai kastélykertben

vid/ká/sk/m

1964. április 29.

huszonnyolc éve tanulmányozza a kék- és széncinegek életét dr. korompai viktor nyugdíjas állatorvos gyulán. a kastélykert évszázados fáinak törzsére 150 mesterséges odut helyezett el, s itt a védett környezetben figyeli a rendkívül hasznos madarakat. dr. korompai viktor megállapítása szerint egy-egy cinege egy esztendő alatt tetstúlyának tízezerszeresét fogyasztja el. mivel kizárólag káros férgekkel és rovarokkal táplálkozik, gazdasági haszna felmérhetetlen. egy-egy kis madár évente 100-150 kilogramm férget, illetve rovarot pusztít el. /mti/

---

bb 7. száz évvel ezelőtt irt vigjáték zenés változatát mutatja be a rádió

i s/hné/m/fm

1964. április 29.

a rádió dalszínháza május 9-én, szombaton mutatja be a „cseberből-vederbe,, című zenés játékot. a darab obernyik károly „magyar kivándorlott a bécsi forradalomban,, című vigjátékából készült. obernyik színművét 1867-ben játszották utoljára budapestben. a vigjáték egy-egy részletét a felszabadulás után is előadták, néhány jelenetet a fővárosi operettszínház iktatott be a „bécsi diákok,, című operettbe.

a rádió dalszínháza most a mű zenés változatával jelentkezik. a darabot ambrózy ágoston dolgozta át rádióra, ő írta a verseket is. a zenét vincze ottó szerezte. a főbb szerepeket andor éva, lászló margit, palcsó sándor és várhelyi endre alakítja. rendező: lászló endre. a zenei felvételeket ruitner sándor vezette. /mti/

-4-

bb.8. négy másodpercenként egy csibe

vid/ká/sk/m/cz

1964. április 29.

pécsett hazánk legnagyobb „csibegyár,,-ában - a keltetés elérte a csúcspontját: ebben az időszakban valósággal „futószalagon,, kelnek a csibék. mintegy 100 napon át minden negyedik másodpercben kibújik a tojásokból egy-egy kis szárnyas. a najdani püspöki hombárban működő korszerű „gyár,, éjjel-nappal üzemel. az országban egyedül itt valószínűsítették meg, hogy minden nap raknak be tojásokat a gépekbe, illetve szednek ki belőlük csibéket, mégpedig naponta 20-25 ezret. a dolgozók ujitásának eredményeként a tízezer tojás befogadására alkalmas keltetőberendezéseket átalakították, úgyhogy most 12.000 tojást helyezhetnek el bennük. az üzem 52 gépébe egyszerre három és fél vagonnyi tojást raknak be és azokból több mint 2 vagonnyi pinés kis jószág kel ki. az üzemben egyébként most látott napvilágot az idei egymilliomodik csibe./mti/

-5-

bb 9. gazdag szórakoztató program május 1-én budapesten - vidám
műsorok, majálisok, utcabálok a kerületekben

1964. április 29.

1 áe/tné-Lm zs

a főváros minden kerületében változatos, gazdag program
várja a budapestieket május 1-én. a színházakon, muzikán kívül
36 szabadtéri színpad egésznapos műsora szórakoztatja az ünneplőket.

az 1. kerületben a halászbástyán, a gellért-hegyi szabadtéri színpadon és az ybl-parkban bonyolítanak le változatos programot. a halászbástyán délelőtt 10 órától a pénzügyőr zenekar ad műsort. este az édosz szimfonikus zenekara és férfikórusa szerepel joviczky józsef, jámbor lászló, delly rózi operaelemek közreműködésével. a gellért-hegyi szabadtéri színpadon délután 3 órától kezdve a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese lép fel. az ybl parkban hajnalig tartó bálon szórakozhat az ifjúság.

a 2. kerület lakói ezuttal is a hűvösvölgyi nagyréten tartják majálisukat, ahol reggeltől estig tartó vidám műsorok szórakoztatják őket. délelőtt a kicsinyeknek az állami bábszínház ad műsort, a délutáni szabadtéri hangversenyen az építők központi énekkara és a ganz-mávg énekkara szerepel. óbudán a szél utcai, újpesten a trombita-téri szabadtéri színpadon gyermekműsorok, ügyességi játékok, ünnepi hangversenyek lesznek. a józsefvárosiakat a kulich gyula szabadtéri színpadon, az asztalos jános ifjúsági parkban, valamint a ganz-mávg sporttelepén sorra kerülő vidám műsorok, hangversenyek szórakoztatják. az asztalos jános ifjúsági parkban a tóparti zenés séta tűzijátékkal kísért műsorában több népszerű táncdalénekes is fellép. a kulich gyula színpadon délután 2 órától kezdve a főváros legjobb művészei adnak változatos műsort.

a 9. kerületben a petőfi-kertben népi táncos találkozót rendeznek, amelyen az ipari tanuló intézetek központi tánckapra működik közre és az egyesített tisztiskola tánckara szerepel. a józsef attila telep lakóinak a magyar-szovjet baráti társaság aranykoszorus jelvényvel kitüntetett központi kórusa ad hangversenyt. a műsorban fellépnek vera kancurova és olga kozlova szovjet énekesnők, továbbá a 9. kerületi irodalmi színpad tagjai. a kőbányai dolgozók vidám majálisa a népligetben lesz. itt a szabadtéri színpadon a vasas központi művészegyüttesének ének-, zene és tánckara szórakoztatja a közönséget. a 11. kerület lakóit a citadellánál a honvéd központi fuvós zenekar térzenéje szórakoztatja, a bartók színpadon pedig az ünnepi előadáson a vidám színpad mutatja be legújabb műsorát. a vidám színpad művészei ezzel a műsorral fellépnek a városmajori szabadtéri színpadon is, ahol az ünnepi program délelőtt 10 órakor gyűléssel kezdődik.

/folyt.köv./
8.15/a

- 6 -

bb 9. /gazdag szórakoztató...1.folyt./-Lm

itt szerepel a mom híres művészegyüttese, a postás szimfonikus zenekarral együtt. a margitszigeten két helyen is zajlik majd a népiünnepély vidám programja. a kagyló színpadon az állami bábszínház, a szökőkutnál a zrinyi akadémia térzenéje várja a szigeteki sétálókat.

a főváros külső kerületeinek központjaiban is egész napon át változatos műsor szórakoztatja a dolgozókat. a 15. kerületi czabán samu téren a zrinyi akadémia fuvószenekara ad térzenét, az esti vidám műsorban németh marika, pethes ferenc, bilicsi tivadar, zental anna és több más neves művész szórakoztatja rákospalota lakóit. a 16. kerületben az ikarus művelődési házban rendeznek ünnepi műsort. a rákoskeresztúriaknak és a rákos-hegyieknek a népkertben tartanak majálisot a ferihegyi-uti dózsa színpadon a budapest táncegyüttes szórakoztatja a 17. kerületi dolgozókat; a kerület több helyen utcabálok lesznek. egész napon át változatos műsor gondoskodik a dolgozók szórakoztatásáról a 18., a 19., a 20., a 21. és a 22. kerület szabadtéri színpadain.

a főváros művelődési házaiban is sok szórakozási alkalom várja a látogatókat. a színes, vidám műsorok után mindenütt hajnalig tartó táncmulatságot rendeznek. a szabadtéri színpadok és művelődési házak ezen a napon több mint 200 zenekart foglalkoztatnak. a jókai klubban az irodalmi színpad ad műsort. az angyalföldi józsef attila művelődési ház „vidám majális”, című esztrád-műsorban a fővárosi színházak legjobb művészei szerepelnek, csakugy, mint a kőbányai pataki istván művelődési ház műsoros estjén. az újpesti munkásotthonban ezen a napon sorsolják a lotto 18. játékhetének nyerőszámaikat és a vidám műsor keretében dívatbemutatót is tartanak. a mom művelődési ház ünnepi estjére meghívták a 12. kerület legeredményesebb dolgozó társadalmi aktivistáit./mti/

--

bb 11. toronyzene a gyulaivárban

1 vid/fm-Lm fm

1964. április 29.

májustól kezdve szombat és vasárnap estéként a gyulai várból hangzó toronyzene szórakoztatja majd a város lakosait és vendégeit. a fuvószenekar műsorát fuvola- és tárogatószólók színesítik. a „premier,-t május 1. előestéjén rendezik./mti/

--

8.34/a

- 7 -

me

bb 12. sátoztáborok, turistaszállások az ország legszebb vidékeiben - készülődés a diákok nyári országjárására

1964. április 29.

i vt/gk szb zs

a művelődésügyi minisztérium, az ifjúsági szövetség, az ibusz és a többi illetékes szerv megkezdte a tanulók nyári üdültetésének, táborozásának, országjáró turáinak előkészítését.

a balatoni intéző bizottság a somogy megyei és a veszprém megyei tanáccsal, valamint a kisz központi bizottságával együtt például a balaton-part legszebb részein külön táborhelyeket jelölt ki a budapestről és a különböző megyékből érkező pajtásoknak. szegeden, vácotton, esztergomban, székesfehérvárott, pécsen, sopronban, szarvason és budapesten több uttörőházban nyári átmenő szállásokat nyitnak a vakáció idején a hosszabb turákra, kirándulásokra indult diákoknak. a fővárosban a 13. kerületi dózsa györgy ut 150. szám alatti diákszállóban a budapestre érkező általános és középiskolás gyerekeknek biztosítanak szálláshelyet. itt egy-egy kirándulócsoporthat három-három napra fogadnak majd - hétfőtől szerdáig, illetőleg csütörtöktől szombatig. átmeneti turistaszállásnak igénybevehetik a szünidőben a fiatalok a citadellában be rendezett szállást, s már május elsején megnyitják a római parti campinget is.

az expressz ifjúsági és diák utazási iroda a duna-kanyar egyik legszebb részén, nógrádverőcén külön sátoztáborot bocsát az uttörőcsapatok rendelkezésére. a gyerekek innen csillagtúraszerű kirándulást tehetnek vácra, visegrádra, esztergomba, szobra, kis-inócsra, nagyhideghegyre, csóványosra, diósjenőre, királyrétre, drégely- és salgó várához. az expressz ezenkívül számos kirándulást szervez a fiataloknak az ország különböző részeibe vonatkozóan vagy külön autóbuszal, illetve hajóval.

x x x

békéscsabán száz személyes nyári turistaszállót rendeznek be a használaton kívül álló repülőtéri épületben. májusra már 300 diák számára jegyeztettek elő szállást az új idegenforgalmi létesítményben. /mti/

8.40/a

- 8 -

bb 10. madách imre kérvénye egy 1947-es ügyirat hátlapján

1964. április 29.

vid j szb fm

a tolna megyei györkönyben madách imre kérvényére bukkant a szekszárdi levéltár egyik munkatársa. nógrád-hont vármegye árvaszékiének 1947 szeptember 11-én keltezett gondnokrendelési véghatározata hátlapján látható madách imre sajátkezűleg írt levele és aláírása.

a kérvényben madách szakértőket és hivatalnokokat kér kiküldetni az alsó-sztregovai szeszgyárban felállítani szándékozott gőzkazán megvizsgálására és kipróbálására 1856. november 10-re, „a fensőbb rendeletek értelmében,, , s azt is megjegyezte, hogy: „... a szabályszerűleg határozott 15 pfnyi taksát ide mellékelem,, ,

az érdekes dokumentumot a szekszárdi állami levéltárban helyezték el. /mti/

--

bb 13. jó hír a háziasszonyoknak; megjött a bölovit „ellen-szere,, ,

1964. április 29.

i kf/kf szb ku

évekkel ezelőtt nagy újdonság volt még nálunk a padló-lakk, s ezért fogadták örömmel a háziasszonyok az ndk-ból behozott bölovit padlófényt. a kelendő cikket több ezer lakásban használták fel, utána a padló tükörfényes lett, nem kellett pasztázni, kefélni. évek múltán azonban a lakk kiszolgált, fénye megfakult, megrepedezett. az utóbbi időben a háziasszonyok tömegesen panaszkodtak, hogy nem tudnak mit kezdeni a megcsunyult padlóval, mert a lakk csak költséges gyalulással tüntethető el a parkettáról.

a háztartási bolt most orvoslja a háziasszonyok panaszát. az ndk-ból ugyanis megérkezett a régi, megcsunyult bölovit „ellen-szere,, , a háztartási bolt minden nagyobb üzletében összesen több mint 10 000 üveg bölovit oldószert hoz forgalomba. egy üveg mintegy 8 négyzetméternyi parkettafelület tisztításához elegendő. /mti/

--

bb 14. az idei budapesti nemzetközi vásáron több a külföldi, mint a hazai kiállító

1964. április 29.

i hbj/tm szb vg

évről-évre növekszik a budapesti nemzetközi vásár nemzetközi jellege, s mindinkább fontos találkozóhelye lesz a kelet-nyugati kereskedelemnek. 1957-ben még csak a hazai ipar mutatkozott be a vásáron, 1958-ban már a szocialista országokból 230 külföldi kiállító jelentkezett termékeivel, 1959-ben a nem szocialista országokból 151 kiállító vett részt a vásáron. /folyt.köv./

8.45/a

- 9 -

bb 14. /az idei budapesti... 1. folyt./- szb

a budapesti vásár nemzetközi jellegének hivatalos elismerése még tovább növelte a vásár vonzóerejét, s így érthető, hogy 1963-ban 27 országból csaknem 750 külföldi kiállító ismertette meg termékeivel a vásár mintegy egymillió látogatóját.

az idei vásár - a beérkezett jelentkezések alapján ítélve - még inkább a nemzetközi kereskedelem seregszempléjének ígérkezik. ezuttal első ízben fordult elő, hogy a külföldi kiállítók száma meghaladja a hazaiakét. 32 országból több mint ezer kiállító vonul fel. figyelembe véve, hogy a szocialista országokból kiállító külkereskedelmi vállalatok sok esetben többszáz gyártó vállalatot képviselnek, a kiállítók száma az ezernél lényegesen több lesz. a külföldiek által elfoglalt terület - körülbelül 40 000 négyzetméter - több mint két és félszerese az 1959 évinek és több mint fele az összes kiállítási területnek. a külföldi országok túlnyomó többsége - 26 - hivatalos nemzeti kiállítóként vesz részt a vásáron. a nyugatiak közül a leggazdagabb anyagot angliá, ausztria, franciaország, a német szövetségi köztársaság és olaszország hozza az idei budapesti nemzetközi vásárra.

ugyancsak hozzátartozik a vásár nemzetközi jellegéhez, a különféle nemzetközi - például autó-műszaki könyv-, stb. kiállítás és az egyéb rendezvény, például külföldi szakemberek részvételével sorra kerülő tudományos műszaki előadások, szakmai bemutatók, konferenciák.

a megnövekedett nemzetközi érdeklődés kielégítésére az idei vásáron több új pavilont adnak át rendeltetésének, körülbelül öt-ezer négyzetméternyi alapterülettel. a vásárra elkészül számos pavilon korszerűsítése, továbbá ezer négyzetméter új aszfaltot. a vásár villamosenergia-fogyasztása már eléri egy közepes nagyságú város fogyasztási szintjét. ennek a nagy energia-igénynek kielégítésére az idén a vásárváros területén új transzformátorházat is üzembe helyeznek.

a magyar kiállítók száma 833, túlnyomó része állami vállalat és intézmény. számottevő azonban a szövetkezetek - 273 - és a kisiparosok - 52 - részvétele is. a hazai kiállítók száma a múlt évéhez - 1.115 - viszonyítva némileg csökkent, ezt azonban kizárólag azzal lehet magyarázni, hogy az időközben végrehajtott átszervezés eredményeként számos üzemet egyetlen nagy - többnyire országos - vállalat képviseli. /mti/

9.13/a

- 10 -

bb 15. átadták az üllői uti lakótelep első idei lakóházát - ebben az évben kilenc középülettel gazdagodik az új városrész

1 sb/gg-lm ki

1964. április 29.

a 44-es építőipari vállalat dolgozói átadták az üllői uti nagy lakótelep első idei lakóházát a városrész 3-as körzetében. rövidesen husz család foglalhatja el ennek a k-12 jelű épületnek kétszobás összkomfortos, modern lakásait. néhány nap múlva sor kerül újabb lakóház 84 lakásának átadására is, az év végéig pedig mintegy 1200 új otthonnal bővül a lakótelep.

korábban sok jogos bírálat érte az új városrész beruházóit és tervezőit, mert kevés az üzlet és a középület. ennek a tartózkodásnak túlnyomó részét már az idén pótolják. az építők ebben az évben kilenc új középülettel gazdagítják a városrészt. májusban fejezik be egy nagy szupermarket áruház építését, s még a nyáron megnyílik egy üzletház is a 2/c körzetben. az év közepén kezdik meg a szolgáltatásokat a lakótelep cipő-, óra- és rádiójavító részlegeinek műhelyházában, valamint a fodrászat külön épületében. hamarosan felépül a házkezelési igazgatóság irodaháza és a körzeti sztk rendelő is. ezenkívül a lakótelep ifjú nemzedéke három új épületet kap. az év végéig 75 személyes óvodát, 12 tantermes általános iskolát és 16 tantermes közgazdasági technikumot adnak át az építők. a középületek építési programját a jövő évben is folytatják, s többek között nagy művelődési házzal, vendéglátóipari kombináttal és száz személyes új óvodával bővítik majd a városrészt./mti/

bb 16. május 1-én megnyílik a sástói sáttortábor

vid lk-lm sf

1964. április 29.

a mátra déli részén mintegy 520 méter magasságban elterülő sástói sáttortábort már felkészítették az idényre és május 1-én megnyitják. az ötezer négyzetméternyi vízfelszínű hegyitavat 13 katasztrális holdnyi táborhely övezi. a tó egy részét halivadékkal telepítették, tehát horgászni is lehet benne. a vízisport kedvelőinek mintegy 20 csónak áll rendelkezésére. két- és négy személyes sátrak szolgálnak éjszakai szálláshelyül, kényelmes gumi- és tollmatracokkal. gondoskodtak a tábor ivóvíz-ellátásáról. a táborlakók és a kirándulók a helyszínen félkész és kész-ételeket vásárolhatnak. az élelmiszerek hűtésére jégvermeket építettek.

a tábor korszerűsítésére az idén két és félmillió forintot költöttek. a camping-lakók már előre lefoglalták a sátraikat május első napjaira. egész éven át többszáz ezer látogatóra számítanak. a szép magyar hegyitő sáttortábora iránt külföldön is nagy az érdeklődés. a londoni campingszövetség is helyet igényelt a nyárra angol turisták részére./mti/

9.20/a

- 11 -

bb 17. megindult a csongrádi „zöldár”, - szedik a szabadföldi salátát

vid ká/sk szb ká

1964. április 29.

kéthetes napsütéses időszak és az azt követő kiadás, mintegy 20 milliméteres csapadék meggyorsította a szántóföldi zöldségfélék fejlődését csongrád megyében, a tiszántúli kertészeti körzetben: szőreg, deszk és tiszasziget határában már megkezdtek a szabadföldi saláta szedését, s ezzel megindult a tavaszi „zöldár”, a dél-alföldről az ipari centrumokba, egy nap alatt 250 000 fej salátát raktak gépkocsikra, a gyönyörűen fejlett 10-15 dekás primőrökből exportálnak is a német demokratikus köztársaságba és csehszlovákiába, az egyre fejlődő dél-magyarországi zöldségvezetből mintegy 8 millió fej salátát szállítanak az ország minden tájára és külföldre.

rövidesen megkezdődik a karalábé szezon is, a termés igen jónak ígérkezik, előreláthatólag több mint 10 millió csomó karalábét vásárolnak fel a csongrád megyei termelőségvezetektől és háztáji gazdaságoktól. /mti/

--

bb 18. harminc ezer rajnamelléki libát ad továbbtenyésztésre szolnok megye

vid ká/sk szb ká

1964. április 29.

szolnok megye 14 termelőségvezetete az elmúlt esztendőben 7 700 magas tojásáhozamu rajnamelléki libát kapott a törzsállomány kialakítására, az új fajta hamar meghonosodott a megyében és az idén már 114 000 tojásból kelnek ki a kis libák, a rajnamelléki fajta nagyságra megegyezik a magyar libákkal, de tojásáhozama ötször nagyobb, a rajnamelléki fajtából szolnok megye 30 000 naposlibát ad át hajdu, szabolcs, csongrád és békés megye közös gazdaságainak a törzsállomány kialakítására. /mti/

--

sp 19. „viziágyu”, -parádé rádpusztán - naponta három és félmillió liter vizet permeteznek szét a szórófejek

vid ká/tr szb ká

1964. április 29.

somogy megye legnagyobb szőlő- és gyümölcsstermelő üzemében a balatonboglári állami gazdaság rádpusztai üzemegységében az oltványtelepen 18 millió szőlővesszőt gyökereztetnek, az elültetett vesszők sok vizet igényelnek, ezért üzembe helyezték a szomszédos halastavakból táplálkozó öntözőberendezéseket, tíz nap óta száz automatikusan körbenforgó szórófej éjjel-nappal öntözi az oltványtelepet, naponta több mint három és félmillió liter vizet permeteznek szét. /mti/

--

9.50/a

- 12 -

bb 20. a felsőszentmártoni délszláv művészeti csoport előadás-sorozata zala megyében

i vt/ tné-lm fm

1964. április 29.

a baranya megyei felsőszentmárton község délszláv művészeti csoportja május 1-től 6-ig zala megye délszlávok lakta községeiben vendégszerepel, a nemzetiségi művészcsoport május 1-én fityeházon, 2-án tótszerdahelyen, 3-án semjénházán, 4-én tótszentmártonban, 5-én murakereszturon, 6-án pedig petriventén lép fel, a leszerelési hónappal kapcsolatos békegyűléseken adnak műsort délszláv és magyar népdalokból, népi táncokból, szavaltakból, valamint egyfelvonásosokból. /mti/

--

bb 21. érdekes pecsétgyűjtemény ózdon

vid j-lm fm

1964. április 29.

a helyi muzeumbarátok kutatása, buvárkodása nyomán érdekes pecsétgyűjtemény került elő az ózdi kohászati üzemekben, megtalálták ugyanis a jelenlegi kohászati üzemek jogelődjének egy sor pecsétnyomóját, szám szerint huszonötöt, a viasznyomásra szolgáló, fémből készült, nagyjából címeres bélyegzők latin, illetve magyar nyelvű feliratai az ózdi, valamint a környékbeli vasgyártás történetének fontosabb szakaszaira utalnak, a „murányvölgyi unió”, felirattal ellátott bélyegző például arról tanuskodik, hogy ez a vasgyártó vállalkozás már 1808-ban működött, a „gömöri vasművelő egyesület”, az ózdi gyár egyik közvetlen elődje - 1845-ben alakult meg, amely néhány év múltán, fuzionálva a rimai coalitívóval és a murányi unióval, megvetette az alapját a korabeli vasgyártás nagyobb-arányú fejlődésének.

az ózdi és környékbeli vasgyártás több mint másfél századáról tanuskodó pecsétnyomók meglehetősen súlyosak, a „rimamurányi egyesület 1852.” feliratu példánya például csaknem félkilós. /mti/

--

bb 22. a kalinyini komszomolisták ajándéka a szolnoki szemjonov uttörőcsapatnak

vid tné-lm fm

1964. április 29.

a szolnoki rákóczi uti általános iskola uttörőcsapata - amely a szolnoki temetőben nyugvó szemjonov kapitány nevét viseli, - felkutatta a hős névadó kalinyinban élő szüleit, a pajtások rendszeresen leveleznek a szemjonov-családdal, a napokban kedves vendégek érkeztek szolnokra: ellátogatott az uttörőcsapathoz a kalinyini kerületi komszomol-bizottság két tagja, galja csekalina és galja panapova, a vendégek selyem csapatzászlót és könyveket ajándékoztak a pajtásoknak, szemjonovék lenin portrét küldtek ajándékba a szolnoki fiataloknak. /mti/

--

9.55/a

- 13 -

bb 23. elkészült az első indiai vasuti hid a ganz-mávagban

i sl/sk szb

1964. április 29.

az indiai vasut egy versenytárgyalás eredményeként a komplex külkereskedelmi vállalat útján 30 vasuti hidat rendelt a ganz-mávagtól. egy-egy hid 150 láb /48 méter/ hosszú, súlya pedig 113 tonna, a hidakhoz tehát összesen mintegy 3 500 tonna alapanyagot használnak fel. az első hid a napokban elkészült és felállították a gyár udvarán, ott tüzetesen ellenőrzik és utána átadják a rendelőknek. a további hidakat már nem kell a gyárban próbaképpen összeszerelni, mert a pályaszerkezet, a hossz- és kereszttartó, a merevítő gerendák kapcsolódó furatai szabványosak, s ha az első hid méretei pontosak, akkor a többi hidszerkezethöz sem lehetséges eltérés.

a sorozatgyártás most már gyors ütemben folytatódik, s bár a rendelést alig néhány hónappal ezelőtt a múlt év október végén kapta kézhez a gyár, július végére mind a 30 hidat utnak indítják Indiába. /mti/

-. -

bb 24. május elsejétől mikrobusz jár Győrött

vid lk szb ki

1964. április 29.

május elsejétől a Győrbe látogató turisták mikrobuszról ismerkedhetnek meg a várossal. a három kocsiból álló szerelvény próbatúráját már megtartották. a barokk műemlékeiről nevezetes köztársaság térről indul majd a járat a városnéző útra. a belváros ódon utcáiban 15 percig tart a séta, majd a szigeti városrészbe vezet a második út, ahol az új lakónegyedeket láthatják a turisták. /mti/

-. -

bb 25. megkezdte a termelést a metallochemia új Litopon üzeme

i sl/sk szb ki

1964. április 29.

a fehér olajfesték nélkülözhetetlen alapanyagát, a Litopon nevű pigmentet, öt év óta külföldről vásároltuk. a metallochemia elavult Litopon üzemében ugyanis 1959-ben abba kellett hagyni a munkát, s a hiányzó festékanyagot azóta évente mintegy negyedmillió dollárért importáltuk.

a gyárban a régi üzem helyett, mintegy 10 millió forintos költséggel újat építettek, magyar és angol gyártmányú gépeket, kemenecéket helyeztek üzembe, s a napokban, öt évi szünet után, ismét megkezdtek a Litopon gyártását. az üzem máris elérte a napi 8 tonnás termelést, ami nagyjából megfelel a hazai szükségletnek. az alapanyag minden tonnája 130 dollár kiadásától mentesíti az országot. /mti/

-. -

10.04/a

- 14 -

Handwritten signature

bb 26. egy gép napi teljesítménye: 100 ezer palánta

vid ká/tr-lm -cz

1964. április 29.

Szolnok megye nagyüzemi kertészeteiben gépek váltották fel az egyik legnehezebb munkafolyamatot, a palántázást. jelenleg több mint 30 maulwurf típusú gép rója a köröket a szabadföldi kertészetekben. a héki állami gazdaság alcsiszigeti üzemegységében - Solnok város egyik nagy zöldségeskertjében - két palántaültetőgép dolgozik. Filó József és társa a kora reggeli órákban lát munkához és sötétedésig szinte szünet nélkül dolgozik. egy-egy géppel öt holdat ültetnek be paradicsom és paprika-palántákkal. magas teljesítményükre jellemző, hogy egy gép naponta százezer palántát tesz a földbe. ehhez legalább 50 asszony kézi munkájára lenne szükség. a megyében mintegy két-két és félezer ember munkáját helyettesítik a korszerű palántaültető gépek. /mti/

-. -

bb 27. „tavaszi vetés”, a tavakon, folyókon: 1800 mázsa halivadékot, félezer süllőfészket helyeztek ki a vizekbe a szövetkezeti halászok

i cs/sk-lm ká

1964. április 29.

az ország 22 halászati termelőszövetkezete csaknem ezer holdnyi mesterséges tóterületről, valamint a Velencei-tó, a Duna, a Tisza, a Körösök és a Dráva 86 000 holdnyi természetes vizéről az elmúlt évben 2,060.400 kiló halhúst adott közfogyasztásra, illetve exportra. a „haltermés”, további növelése érdekében az idén fokozzák a vizek „népesítését”, nagyobb gondot fordítanak a természetes táplálék rendszeres kiegészítésére. a múlt év őszén kerekén 1 000 mázsa, s az idei tavaszon újabb 800 mázsa ponty-, illetve harcsaivadékot helyeztek ki a tavakba és a folyókba. ez évben különösen a közkedvelt süllőfélék számát akarják javítani, s ezért április második felében több mint félezer, egyenként 25-30 ezer ikrát tartalmazó süllőfészket raktak ki a szabadvizek sekélyes részébe. minthogy a fészkeken kihelyezett ikráknak rendszerint 15-20 százalékából várható kifejllett ivadék, az idén csupán ezzel a „félmesterséges”, módszerrel 2,5-3 millió süllőt nyernek a halászati termelőszövetkezetek. /mti/

-. -

10.10/a

- 15 -

Handwritten signature

bb 29. békéscsabán jelent meg az ország első termelészövetkezet-történeti könyve

vid j szb fm

1964. április 29.

a viharsarki földmunkásmozgalom egykori fellegvárában, békéscsabán május 1-re a munkásság nagy ünnepére érdekes kiskönyvet jelentetett meg a városi tanács: dr. virágh ferenc gimnáziumi tanár megírta az ország első termelészövetkezet-történeti könyvét, a 150 oldalas - szövetkezeti krónikával és fényképekkel tarkított - érdekes könyv bemutatja a békéscsabai parasztság helyzetét a felszabadulástól napjainkig, s szemlélteti a békéscsabai termelészövetkezetek másfél évtizedes fejlődését. /mti/

--

bb 30. helytörténeti muzeum falusi iskolában

vid j szb fm

1964. április 29.

évek óta gyűjti nemcsak falujában, hanem a környéken is a helytörténeti emlékeket jagodits istván, a rátóti általános iskola igazgatója. gyűjteményében látható többek között kőkori balta, számos római kori emlék, száz évesnél régebbi mezőgazdasági eszközök, továbbá kovápuska, lőporszaru, törökverő buzogány, több régi pénzérme. a gyűjteményből helytörténeti muzeumot rendeztek be az iskolában. /mti/

--

bb 31. az első szocialista üzem komárom megye helyiiparában

vid lk szb ki

1964. április 29.

a komáromi akkumulátor üzem dolgozói komárom megye helyiipari üzemek közül elsőként szerezték meg a szocialista címet. a mindössze öt éves üzem négy megye akkumulátor szükségletét elégíti ki. korszerű futószalagon készítik az akkumulátorokat. a szocialista címért versenyzők mozgalmat indítottak, hogy a korszerű berendezéseket kiváló szakmunkások kezeljék. ezért csaknem valamennyien tanulnak. különösen kiemelkedő eredményt értek el a szakmunkásképzésben. három évvel ezelőtt a munkásoknak mindössze öt százaléka volt szakmunkás, most viszont nyolcvannégy százaléka. többen két-három szakmát is elsajátítottak. /mti/

--

10.13/a

- 16 -

11.10
10/2

bb 28. új gimnáziumok szabolcsban

vid tné-lm fm

1964. április 29.

az idén tovább bővül a középiskolai hálózat szabolcs-szatmár megyében. öt- és félmillió forintos költséggel befejezik a baktalórántházi nyolc tantermes gimnázium építését. ugyanakkor középiskola létesítéséhez kezdenek ujfahérván, ibrányban, nagykállóban és nagyecsedben. ezenkívül elkészítik a demecseri és a tiszavasvári nyolc-nyolc tantermes és a nyíregyházi 16 tantermes gimnázium tervét. az utóbbiak építését előreláthatólag - a jövő évben kezdik meg. /mti/

--

bb 32. magyar világszabadalommal évi 3.2 millió forintos megtakarítás

vid lk-lm szf

1964. április 29.

három évvel ezelőtt helyezték üzembe a dunai vasműben a heller lászló műszaki egyetemi tanár és forgó lászló főmérnök világszabadalmi eljárása alapján épült légkondenzációs hűtőtornyot. a hűtőtorny jelentősége abban áll, hogy nem kell állandóan friss hűtővizet szivattyuzni a dunából, hanem a heller-~~l~~-féle zárt rendszerben keringő vízzel hűtik a 6. számú turbinát.

a turbinát évi revízióra, a hűtőtornyot pedig első nagyjavításra most leállították és hibás hűtőcsöveit kicserélik.

a hűtőtorny hasznosságáról ez alkalommal mérleget készítettek. eszerint üzemeltetése rendkívül gazdaságos volt. a zárt rendszerű hűtés annak egyharmadába került, amennyibe a dunáról való állandó szivattyuzás került volna. óránként 400 forintot, évenként - az üzemórákat figyelembe véve - mintegy 3 millió 200 ezer forint értékű energiát, szivattyuzási munkát takarítottak meg a heller-forgó féle toronnyal.

a turbina revíziója és a hűtőtorny nagyjavítása után május közepén helyezik ismét üzembe a légkondenzációs rendszert. tavasszal újabb külföldi országok szakemberei, köztük az ndk és az nszk szakemberei tekintik meg üzemelés közben a hűtőtornyot. /mti/

--

10.23/e

- 17 -

11.10
11 forgó

10/2

bb 33. üzembe helyezték az ország első automatizált öntözőrendszerét

i le szb ká

1964. április 29.

Öntözéses gazdálkodásunk nemcsak területileg bővül évről évre gyors ütemben, hanem műszaki-technikai szknvonalát tekintve is jelentősen fejlődik. ennek a fejlesztésnek fontos részét képezi a több mezőgazdasági nagyüzemre kiterjedő automatizált öntözőrendszerek létrehozása. a két első ilyen rendszert most helyezték üzembe.

a kalocsai öntözőrendszer 4 község 8 termelőszövetkezetének 7500 holdját látja el vízzel. az egész összefüggő területet földbe épített azbesztcement nyomócsövek hálózák be. a rendszer szivattyúi teljesen automatikusan működnek. ha a földeken megnyitják a nyomócsövek tolózárait, a szivattyutelepen egy műszer észleli a vízáramlás megindulását és automatikusan bekapcsolja a szivattyukat, mégpedig mindenkor pontosan annyit, mint amennyi az éppen üzemelő öntözőberendezések ellátásához szükséges. az automatikát az egymástól 4 kilométernyire levő két nyomásközpont közötti távvezérlés egészíti ki. így a teljes 7500 hold öntözéséhez mindössze egy gépészre van szükség, s annak is csak ellenőriznie kell a gépeket. a kalocsai öntözőrendszer, a késői kítavaszkodás miatt, most még csak kísérletileg üzemel, de május közepére már mintegy 1000 hold paprikára juttatja el a vizet, s júliusban teljes kapacitással dolgozik.

a 3400 holdas, ugyancsak teljesen automatizált balatonaligai öntözőrendszer jelenleg a szőlőültvényeknek ad mesterséges csapadékot, s később is főleg intenzív kulturákat, szőlőt, rózsat, komlót öntöznek benne. ennél az öntözőrendszerrel sajátos módon oldották meg a víz továbbítását. a balaton partjáról kiinduló vezeték ugyanis keresztezi a vasutvonalat, ezért 60 méter magasra emelték és egy 100 méteres szakaszon betonvályuba építették, amit a sínek fölött hídként képeztek ki.

a balatonaligai öntözőrendszernek az idén a fele lesz üzemképes, s ugyancsak félkapacitással indul meg ebben az évben a 3600 holdas nagyhegyesi öntözőfürt. ez a szintén automatizált rendszer, mint a debreceni löszhát öntözésének első korszerű nagyüzemi létesítménye, a hajduszoboszlói állami gazdaság és néhány környékbeli termelőszövetkezet földjére ad majd vizet. figyelemre méltó, hogy míg a kalocsai öntözőrendszert még kizárólag olasz gépekkel szerelték fel, a balatonaligai gépeknek csak a fele származik külföldről, a nagyhegyesi öntözőrendszernek pedig már valamennyi berendezése hazai gyártmányu. /mt1/

-.-

10.32/a

- 18 -

11.10
Me

bb 34. elkészültek az első baromfi önetetők és itatók szentgotthárdon

vid lk-lm ki

1964. április 29.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár szentgotthárdi gyáregységében a hagyományos termékeken kívül ujabban az állattenyésztést segítő gépeket, berendezéseket is gyártanak. hatvan baromfi önetetőt és ugyanennyi önitatót készítenek a termelőszövetkezeteknek, állami gazdaságoknak. az első ilyen berendezések elkészültek. egy-egy ilyen szerkezetből 5000 tyuk, vagy 10 000 csirke fogyaszthatja el egyidejűleg az enni, illetve az innivalót. a műhelyekben megkezdték malac-önetetők készítését is. /mt1/

-.-

bb 35. munkás-paraszt találkozók, békegyűlések, vidám majálisok és kulturális műsorok a munka ünnepén - gazdag programmal készül az ország a huszadik szabad május 1. megünneplésére

ö vid tf/sk-lm fm

1964. április 29.

országszerte megkezdődtek a munkásosztály nemzetközi szolidaritása nagy seregszemléjének, május 1. megünneplésének előkészületei. az idei, 20. szabad május 1. esemény- és ünnepségsorozatait - dolgozó népünk sokezres tömegének közreműködésével - a változatos, színes és gazdag program jegyében állították össze valamennyi megyében. ebben az esztendőben is számos kulturális rendezvényre kerül sor, több új létesítményt adnak majd át rendeltetésének, a gyárak, üzemek dolgozói látványos felvonulásokon emlékeznek meg a munka ünnepéről.

észak-magyarország nagy iparvárosában, miskolcon, a szakszervezetek megyei tanácsának székházában az ünnep előestéjén nagyszabású munkásgyűlést rendeznek, amelynek résztvevőit a város mintegy 15 000 fiatalja énekszóval és lampionos felvonulással köszönti. másnap az üzemek, bányák és vállalatok dolgozói felkeresik azokat a helyeket, ahol évtizedekkel ezelőtt a munkásmozgalom akkori harcosai csendőroktól üldözve, titokban ünnepelelték május 1-ét. a bükk-hegység egyik legszebb részén, az ugynevezett királyasztalon, a festői köpüs-völgyben, a percesi erdőkben és több más helyen vidám majálisokat tartanak, amelyekre több mint százezer miskolci, illetve borsodmegyei dolgozót várnak. a szórakozást, vidámságot mintegy száz művészeti csoport színvonalas műsora biztosítja. a gyerekeknek mókás vetélkedőket - például kötélhúzó-versenyt, zsákbanfutást, lepényevést, stb. - rendeznek.

/folyt.köv./

11.42/a

- 19 -

Me

bb 35. /munkás-paraszt találkozók...1.folyt./-lm

szegeden a munka ünnepeinek előestéjén a város valamennyi üzemének homlokzatát reflektorok és sokezer villanygőgő fényárja díszíti. a kisz-fiatalok és az uttörők májusfákat és színes papírzászlókat készítenek a felvonulásokra, amelyeket kora reggel zenés ébresztő vezet be. a széchenyi-téren ünnepi nagygyűlést tartanak, ide érkeznek a város minden részéből a felvonulók. a kenderfeldolgozó üzemek szegedi gyárainak munkásait a szocialista brigádok tagjai vezetik, a textilművek menetében első ízben vonul fel a gyár nemrég munkába állott nagyszámu új szövődő-gárdája. ezen a napon adják át rendeltetésének az új-szegedi ligetben - a hazafias népfront kezdeményezésére, zömmel társadalmi munkában - felépített szegedi vidámpark első egységeit. délután a szabadtéri színpadokon a művészeti együttesek szórákoztatják az ünneplőket. csongrád megye nemzetiségi községeiben - magyarcsanádon, deszken, pitvaroson - sokhelyütt májusfákat állítanak a fiatalok, ásoththalmon pedig ünnepélyesen megnyitják a megye 25. szélesvásznú filmszínházát. új mozit avatnak algyőn is.

szolnok megye termelősövetkezeti községeiben sokhelyütt „kétarcu”, lesz az ünnep, a vidám rendezvények mellett sokan munkával ünnepelnek majd a tsz-ek határaiban, hogy meggyorsítsák a késői tavasz miatt elhúzódó mezőgazdasági munkák befejezését. a szolnoki üzemek, vállalatok és intézmények ötletesebbnél-ötletesebb dekorációkkal és transzparansekkel színesítik felvonulásukat. a menethen többek között a tiszai bútorgyár dolgozói bemutatják legújabb gyártmányaikat, az aköv kisz-fiataljai magukkal viszik az általuk készített legújabb autóbuszok, teherautók mintapéldányait. a szolnoki kulturális hetek alkalmából május 1-én rendezik meg az általános iskolai kórusok hangversenyét, a kulturális szemle legjobb csoportjainak bemutatóját.

a dunaujvárosi üzemek dolgozói idei ünnepi felvonulásukat sokezer virággal és zászlóval, munkaeszközök és az általuk készített termékek bemutatójával teszik színessé, emlékezetessé. a felvonulók menetét a kisz-fiatalok, az uttörők, valamint a minisztertanács és a szot elnökségének vándorzászlajával kitüntetett dunavidéki üzemi vendéglátó vállalat dolgozóinak sorai nyitják meg. az ünnepen adják át a város lakosainak az újjaalakított és több új játékkal bővített dunaujvárosi vidámparkot, amelynek érdekességei lesznek az idén: az óriáskerék, a modern repülő-kombinát, különféle elektromos játékok, görkorcsolyapálya, közlekedési park, könyvkölcsönző és olvasóterem.

/folyt.köv./
10.50/a

- 20 -

bb 36. a béke-világtanács elnöksége budapesti ülészakának határozatai

ö di/gk szb zs

1964. április 29.

a béke-világtanács elnökségének budapesti ülészakán, több határozatot hoztak a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről, a béke-világmozgalom soron következő tennivalóiról.

a „világméretű békemozgalom”, címmel elfogadott dokumentum többek között hangsúlyozza:

- a népeknek, a béke erőinek továbbra is ébernek kell maradniuk. a béke-világmozgalomnak fokoznia kell erőfeszítéseit a hidegháború megszüntetéséért, a nukleáris fegyverek elterjedésének megelőzéséért, a katonai költségvetések csökkentéséért, az atomkísérletek minden fajtájának megszüntetéséért, az atomfegyvereket szállító eszközök megsemmisítéséért, a külföldi katonai támaszpontok felszámolásáért, atomfegyver-mentes övezetek megteremtéséért, a területi vitáknak tárgyalások útján történő rendezéséért, a gyarmatosítás valamennyi formájának megszüntetéséért.

- a világ békés erőinek gyorsan, kitartóan és egységesen kell fellépniük, hogy nyomást gyakoroljanak a kormányokra, a genfi leszerelési értekezlet résztvevőire, minden országra, amelynek módjában áll napjaink aggódo világának átalakítása, a jólét, a boldogság megteremtése.

a béke-világtanács elnöksége a dél-vietnami helyzetről hozott határozatában többek között így foglalt állást:

- dél-vietnam népe kilenc hosszú éve szenved a háborútól és az amerikai beavatkozástól. minél tovább tart a kegyetlen harc, annál inkább nő kiterjedésének veszélye is. ezért minden lelkiismeretes férfit és asszonyt állásfoglalásra szólítunk a világ szégyenét jelentő dél-vietnami háború ellen. legyen a demonstrációk gyűjtőpontja a július 21-t, a genfi egyezmények aláírásának 10. évfordulóját magában foglaló hét.

- követeljük a második genfi értekezlet összehívását!

- tüzszünetet! szüntessék meg a katonai beavatkozást! tárgyaljanak dél-vietnam semlegességének, teljes függetlenségének szavatolásáról, biztosítsák a nép jogát saját jövőjének meghatározására.

az elnökség felemelte szavát a [redacted] dél-afrikai köztársaság fajüldöző politikája ellen.

/folyt.köv./

10.57/a

- 21 -

bb 36. / a béke-világmozgalom... 1. folyt./- szb

a budapesti ülészekon elhatározták, hogy 1965 nyarára hívják össze a béke-világmozgalom kongresszusát, a pontos időpontot és a tanácskozások helyét hamarosan nyilvánosságra hozzák. a kongresszus előkészítésére bizottságot alakítottak.

végül az elnökség, a béke-világmozgalom 15. évfordulója alkalmából, több személyiséget - a béke-világmozgalomban szerzett érdemeiért - a joliot-curie aranyéremmel tüntetett ki. ezek: ferdinando targetti, az olasz képviselőház volt alelnöke, walter friedrich, a berlini német tudományos akadémia alelnöke, az ndk béke-tanácsának elnöke, otto weber nyugatnémet szakszervezeti vezető, wilhelm elfes volt polgármester /nshk/, hewlett johnson nyugalmazott canterbury-i érseki helynök, stanislaw kulczynski, a lengyel államtanács elnökhelyettese, a lengyel országos békebizottság elnöke, john potamitisz ciprusi ügyvéd, parlamenti képviselő, alberto t. casella, az argentin béketanács elnöke, josé rafael gabaldon, -a venezuelai -, országos bizottság a leszerelésért és a békéért, elnöke és jean boulier, a béke-világmozgalom egyik francia alapítója.

haláluk után kapták a béke-világmozgalom magas kitüntetését: tevfik münir, az iraki békemozgalom mártírhalált halt volt titkára, julian grimau, a spanyol nép hőse, akit a franco-rendszer 1963 áprilisában madridban meggyilkolt és ali bumendzsel, a béke-világmozgalom volt tagja, akit az algériai háború idején halálra kínoztak. /mti/

11.00/a

11.15
Cse
Ké

- 22 -

bb 37. a.nyikolajev látogatása a pamutnyomóipari vállalat kelenföldi textilgyárában

t ms/vt/bc-lm zs

1964. április 29.

andrijan nyikolajev űrhajós alezredes, szerdán délelőtt a pamutnyomóipari vállalat kelenföldi textilgyárába látogatott.

részvett a látogatáson erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtájtára, borbándi jános vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, veneczi jános, a budapesti pártbizottság titkára, horváth gyula könnyűipari miniszterhelyettes, kanczler gyula, a 11. kerületi pártbizottság első titkára, galambos dezső, a 11. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, pauer rezsőné, a textilipari dolgozók szakszervezete budapesti bizottságának titkára.

a vendégeket a gyár kapujában vég lászló, a pamutnyomóipari vállalat vezérigazgatója, kakuk józsefné, a pamutnyomóipari vállalat pártbizottságának titkára, nagy józsefné, a gyár igazgatója, berger antalné, a gyári pártbizottság titkára, tormásy sándorné, a gyári szakszervezeti bizottság titkára, vörös istván, a kisz-bizottság titkára fogadta. a kisz-fiatalok virágcsokorral kedveskedtek a világhírű vendégnek.

a gyár tanácstermében nagy józsefné igazgató tájékoztatt a nyikolajevet a kelenföldi textilgyár munkájáról, amelynek napi termelése 140 ezer méter nyersszövet. államunk jelentős összegekkel támogatja a gyár fejlődését, korszerűsítését. így legutóbb 84 millió forintot beruházással korszerű üzemrészé fejlesztették a régi vigozne-fonódát.

ezután berger antalné, az üzemi pártbizottság titkára, köszöntötte a vendéget és beszámolt a pártszervezet és a tömegszervezetek munkájáról.

a tájékoztatók után ajándékokat adtak át az űrhajósoknak. aki melegen megköszönte a figyelmességet és jó munkát kívánt az üzem dolgozóinak.

ezután üzemplátogatás kezdődött. a magyar és szovjet zászlókkal, üdvözlő feliratokkal díszített gyárudvaron áthaladó nyikolajevet mindenütt lelkes tapssal, szeretettel köszöntötték.

/folyt.köv./

11.08/a

11.15
Cse
Ké

- 23 -

bb 35. /munkás-paraszt találkozók...2.folyt./-lm

a somogy megyei központi ünnepeket kaposvárott rendezik, ahol zenés ébresztő kelti majd a város lakosságát. a felvonuláson több mint 40 üzem, vállalat és hivatal dolgozó, uttorok és kisz-isták ezrei vesznek részt. a menetben a dél-somogyi erdőgazdaság nagy teherautókon a csemetekerti munkákat szemlélteti, bemutatja a fakitermelésben használt legújabb korszerű gépeit és különféle fa-készítményeit. a kaposvári textilüzem munkásai miniatűr gépeken szemléltetik a fonalgyártás folyamatát. színpompás felvonulásokat rendeznek a járási székhelyeken is. síófokon például először vesz részt a nagy seregszemplén a hajózási vállalat „fecske”, nevű szárnyashajója. barcsan a fűrészüzem és az országoshirű vörös csillag termelőszövetkezet dolgozó vonulnak fel, ezután a dráva-parton színes majálist rendeznek a járás legjobb művész-együtteseinek - köztük a lakócsai délszláv népi együttes és a járási kulturális szemlén első helyen végzett csokonyavisontai kulturgáda - közreműködésével. nagyaton munkás-paraszt talál-kozót rendeznek a környék lakosai részére, látványban pedig ezen a napon adják át a község 400 személyes művelődési otthonát.

a viharos városokban is serény készülődés előzi meg a május 1-i eseménysorozatokat: nagyszámu társadalmi munkás tisztogátja az utcákat, parkokat, virágokat és facsemetéket ültetnek, hogy külsőségekben is méltóképpen köszönthessék a munkásosztály nagy ünnepét. békéscsabán - a viharos város földmunkásmozgalom egy-kori fellegvárában - mintegy 6 000 kisz-fiatal és uttoró fáklyás felvonulását rendezik meg az ünnep előestéjén. május 1-én 20 000-nél többen vesznek részt a békéscsabai felvonuláson, s együtt ünnepelnek majd a munkások és a tsz-parasztok az orosházi, a battonyai és a gyulai nagy seregszemplénen is. gyulán egyébként az ünnep tiszteletére nyitják meg a csónakázó tavat és a gyógy-hatású várfürdőt is.

eger város dolgozó a környék népszerű kirándulóhelyén, a szépasszony-völgyben rendeznek majálist sokezer résztvevővel. a dobó-téren és a népkertben szabadtéri színpadot állítanak fel, ahol a város művészeti csoportjai egésznapos kulturműsort adnak. a hatvaniak a városi népkertben ünnepi nagygyűlést rendeznek. látványosnak ígérkezik a pétervásári járás falvainak felvonulása, amelyben a tsz-fiatalok színes népviseletben haladnak a menetben, és magukkal viszik az egykori summás élet és a mai megváltozott életkörülmények jelképeit. a mátra ölén fekvő szlovák községek lakossága a bögös-réten rendez meg hagyományos ünnepi majálist.

/folyt.köv./

11.18-/a

11.05 And

Me

- 24 -

bb 37. /a. nyikolajev... 1. folyt./- szb

először a szövő 1., utána pamutelőkészítő üzembe, a befűző-be, majd a 2-es szövődébe tértek be. a munkáskollektiva tagjai nagy érdeklődéssel vették körül az úrhajós alezredest, akinek szinte mindenkire volt egy-egy kedves szava, megjegyzése. sorra előkerültek a brigádnaplók, amelyekbe nyikolajev alezredes készséggel írta be nevét és autogramokat adott az őt ábrázoló fényképekre.

a fonó 2. bejáratánál kedves epizód játszódott le: szarka rozália fonónő nyers pamutból készült fiubabát adott át az úrhajós alezredesnek azzal, hogy adja át feleségének. ugyanebben az üzemben csaba mária fonónő egy himzett terítővel kedveskedett a vendégnek.

az üzemlátogatást a fonó 1-ben fejezték be. itt a valentyina tyereskováról elnevezett brigád tagjai köszöntötték elsőként az úrhajóst.

az üzemlátogatás után a gyárudvaron több ezer dolgozó részvételével gyűlést rendeztek, amelyet berger antalné, a gyár pártbizottságának titkára nyitott meg, majd venéczi jános, a budapesti pártbizottság titkára mondott beszédet.

/folyt.köv./

11.30/a

11.05 And

Me

- 25 -

bb 35. /munkás-paraszt találkozók...3.folyt./-Lm

a szabolcs-szatmár megyei járásokban rendezett felvonulásokon kívül több termelészövetkezetben a földeken szorgoskodnak majd a dolgozó parasztok a munka ünnepén. nagykállóban a felvonulás után tartják meg a kulturális szemle járási bemutatóját, a hodászi állami gazdaságban pedig élüzemünnepségre kerül sor május 1-én. az elmúlt évekhez hasonlóan, az idén is ezen a napon kezdődik majd a „szekon”, nyiregyháza és környéke közkedvelt kirándulólóhelyén, a sóston, ahol egésznapos sport- és kulturműsorral szórakoztatják az érdeklődőket.

bács-kiskun megyében is színes, változatos eseménysorozatot állítottak össze a munka ünnepére. a bajaiak például a petőfi-szigeti kulturális műsorokon, vetélkedőkön és táncmulatságokon szórakoznak. kalocsán 30-án este fáklyás felvonulást rendeznek a fiatalok, soltvadkerten a petőfi-tó partján a kiskörösi járás fiataljai ifjúsági találkozóra gyűlnek össze, a járás több községében pedig békegyűléseket tartanak. sokezen vonulnak majd a kecskeméti ünnepi seregszemléjén, amelyen a környékbeli nagyüzemi gazdaságok bemutatják a náluk termelt világhírű homokföldi borokat. a megyeszékhelyen, a város legszebb parkerdejében - a műkertben - az ünnepnapon nyitják meg a több mint 5 millió forintos költséggel épített modern vendéglátóipari kombinátot.

a tatabányai fiatalok az ünnep előestéjén sokhelyütt meggyújtják a hagyományos örömtüzeket. másnap pedig a városban és a környék egykori illegális munkásmozgalmi találkozó helyein májusfákat állítanak fel. a felvonulásra sok érdekes ötlettel készül a fiatalság: - többek között „élő”, vöröscsillag, „uttörő-diszszere” és kisz-istákból álló diszszere halad majd a menetben. a bányász-sportklub tagjai felszerelésüket is magukkal viszik. az aknák dolgozóinak menetét a szocialista brigádok vezetik be. a tatabányai alumíniumkohó csillogó alumínium-tömbökkel megrakott tehergépkocsijáról békegalambok százai röppennek fel, s óriási léggömbökre függesztett - jelszavakkal diszitett - transzparenszeket engednek a magasba.

baranya megyében a hazafias népfront megyei bizottsága 15 helyen rendez békegyűlést május 1-én a munkásszolidaritás, béke és a leszerelésért vívott harc jegyében. pécssett április 30-án este öt munkászenekar térzenéje hagnzik fel, a mecsek kimagasló pontjain pedig tűzijátékban gyönyörködhetnek az ünneplők. másnap pécsváradon felavatják az 5 millió forintos beruházással emelt járási művelődési házat. a szigetvári járásban mozgón és nagydobszán rendeznek felvonulást, a mozsgói művelődési házban pedig képzőművészeti és kézimunka kiállítás is nyílik az ünnepén.

/folyt.köv./

11.42/a

- 26 -

bb 35. /munkás-paraszt találkozók...4.folyt./-Lm

székesfehérvárott május 1-én 10 órakor harsonaszó jelzi a felvonulás kezdetét. a több ezer főnyi tömeg az idén is a város főutcáján, a március 15. utcán halad a dózsa györgy térre. a menet élén a székesfehérvári uttörőcsapatok és kisz-fiatalok menetelnek, mögöttük a többszörösen kitüntetett szocialista brigádok vonulnak, a felvonulás derékhadát pedig idén is a város üzeminek dolgozói alkotják. az egésznapos kulturális és sportrendezvényeket, vidám műsorokat és tréfás vetélkedőket este utcabállal fejezik be.

győrött az ünnep előestéjén lampionos felvonuláson, majd viziparádén vesznek részt a környék fiataljai. a május 1-i felvonulás színes forgatagában látványosnak ígérkeznek a minisztertanács és a szot vándorzászlajával kitüntetett, élenhaladó üzemek transzparensel. sopronban egyelőre a legnagyobb titokban folyik a gyárak készülődése, mert, - mint minden évben, most is - rangsorolják majd a felvonuláson látott ötleteket, érdekes diszitéseket./mt1/

--

-27-

ur

bb 38. a szerkesztőségek figyelmébe!

k tné szb sr

1964. április 29.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk ilku pálnak szerdén délután az mszmp politikai akadémiáján elmondandó beszédének rövidített szövegét. keretet később adunk. a beszéd csak jelzésre használható fel.

x x x

az mszmp 8. kongresszusa számba vette kulturális forradalmunk eredményeit és kijelölte további feladatainkat. ezek jelentőségét különösen aláhúzza az a körülmény, hogy - a kb referátumát idézve - „társadalmunk fejlődésében olyan szakaszhoz értünk, amikor a forradalom teljes győzelmének egyik legfőbb feltétele a szocialista kultúra erőteljesebb kibontakozása.,,

mivel a szocialista társadalom fejlődése igen sokban függ a tömegek tudatosságától, általános és szakmai műveltségének színvonalától, a szakemberek számától és tudásától - kulturális forradalmunk további fejlődésében meghatározó szerepe van a közoktatásnak!

ezért került az iskolák ügye, az ifjúság szocialista nevelésének feladata a társadalmi érdeklődés homlokterébe, s ezért fordít a magyar szocialista munkáspárt és a kormány megkülönböztetett figyelmet az oktatásügy fejlesztésére.

oktatásügyünk továbbfejlesztéséről szóló törvényünk megszületése óta igen rövid idő, mindössze két és fél esztendő telt el, a munkának még csak az elején tartunk. figyelembe kell venni, hogy az oktatásügy reformjának teljes megvalósítása nem máról holnapra való kampány, hanem évtizedes munka. a megvalósításban most főleg tartalmi kérdésekkel kell foglalkoznunk és a munka színvonalát kell emelnünk, mert társadalmi fejlődésünk egyre sürgetőbben követeli, hogy az ifjúság eszméi, világnézeti és erkölcsi arculata, általános műveltsége gyorsabban fejlődjön.

a tanulás utáni vágy egyre fokozódik, s a tanulás valóságos népmozgalommá vált. hazánkban ma minden negyedik ember szervezett oktatásban vesz részt.

a közoktatás szélesítésének egyik fontos tényezője a tankötelezettség időtartamának növelése. tízéves, ingyenes, kötelező oktatás valósul meg hazánkban. ez joggal kelt büszkeséget bennünk, hiszen csak a legutóbbi években vált tízévéssé a tankötelezettség még az olyan fejlett tőkésországban is, mint anglia, franciaország, svédország.

/folyt.köv./

12.45/a

- 28 -

bb 38. /a szerk. figy. ilku beszéd... 1. folyt./- szb

általános iskolánk bebizonyította életképességét, és a reform eddig eltelt ideje alatt is sokat fejlődött. a nyolcosztályos általános iskola és a négyosztályos középiskolák szilárd szerkezeti keretei maradnak továbbra is iskolarendszerünknek.

az általános iskola munkájának javításában azonban nagyon komoly közvetlen feladataink vannak még. ma a felső tagozatos tanulók 89 százaléka számára vannak meg a szakrendszerű oktatás szervezeti keretei. ennek a jelentős eredménynek azonban van egy szépséghibája, éspedig az, hogy az adott óráknak csak 57.2 százalékát tanítja megfelelő képesítésű szaktanár. ennek egyik oka a szaktanárhiányban, a másik a települési viszonyainkban keresendő; sok még a tanyai iskola.

a teljes szakrendszerű oktatás megvalósítása oktatásügyünk legsürgősebb, legfontosabb feladata. a megoldás útja a körzeti iskolák további kiépítése. a körzeti iskolák száma jelenleg 1013, a tagiskoláké 1608. csak ebben a tanévben is 67 új körzeti iskolát hoztunk létre, 204 tagiskolával. jelenleg 51 ezer felső tagozatos tanuló jár a körzeti iskolákba. erősen növekedett az autóbusszal bejáró gyerekek száma is. a körzeti iskolák fejlesztése egész társadalmunk ügye! a szülőknek érdeke, hogy támogassák a körzeti iskolákat, még ha a távolabbi községbe való bejárás átmeneti nehézséget, kényelmetlenséget, anyagi kiadást is jelent a családnak. a termelőszövetkezetek igen sokat tehetnek.

hazánk települési viszonyai olyanok, hogy a körzetesítés nem mindenütt oldható meg bejárással. szükség van tehát minél nagyobb számban tanyai internátusok építésére is.

a 8. kongresszus kimondta a középiskola általánossá tételének szükségességét. a múlt év nyarán az általános iskola nyolcadik osztályaiban végzett tanulók 77 százaléka tovább tanult, mégpedig 46.2 százalékuk középiskolában és a többi az általános iskolánál magasabb tudást és szakmát nyújtó iparitanuló-intézetekben. ehhez azonban számítsuk hozzá azt a 160 000 felnőttet, aki mindennapi munkája mellett végzi el a középiskolát. ezek száma évről évre nő és ebben a tanévben már meghaladta a rendes koru középiskolások számát.

a középiskola általánossá tétele elsősorban a munkások és tsz-parasztok gyermekeinek minden eddiginél nagyobb számban való iskoláztatását jelenti.

/folyt.köv./
12.53/a

- 29 -

W

bb 38. /a szerk. figy. ilku beszéd... 2. folyt./- szb

az utóbbi 6 évben csaknem 500 középiskolai tantermet építettünk és 150 középiskolai tanműhelyt létesítettünk. tervszerű telepítési politikával változtattunk azon a helyzeten, hogy a gimnáziumok és az összes technikumok elsősorban nagyvárosainkban s azokban is jórészt a belső kerületekben épültek. számba véve az igényeket és lehetőségeket, ott építjük új iskoláinkat, ahol azokra a legnagyobb szükség van, ahol ezek további munkás- és parasztyermekek számára teszik lehetővé a továbbtanulást.

a tehetséges fiatalok tanulásának segítése érdekében szerveztük meg középiskoláinkban a speciális osztályokat is, amelyekben az egy-egy ismeretkör iránt különös érdeklődést tanúsító fiatalok nagyobb óraszámban, elmélyültebben tanulmányozhatják a választott tantárgyat. a speciális osztályoknak mintegy fele budapesten van, s ez nem kedvező arány. még komolyabb probléma, hogy nem fejlődnek kellően a természettudományos műveltséget adó tagozatok, mert a működő osztályok 88 százaléka humán és csak 12 százaléka természettudományos jellegű.

a gimnáziumok mellett egyre nagyobb szerepet vállalnak a középfokú oktatásban szakközépiskoláink. ez az új iskolatípusunk 1959-ben öt kísérleti osztályban 200 tanulóval indult meg. ma már 35-féle szakmában 17 400 diák tanul szakközépiskolai osztályban. a múlt tanévben első ízben hagyták el végzett tanulók a szakközépiskolákat. az eddigi tapasztalataink alapján azt mondhatjuk, hogy a fiatal szakközépiskola beváltotta a hozzá fűzött reményeket. a szülők és a tanulók hamar megkedvelték, mert érettségizett szakmunkásokat képez, megkönnyíti számukra a pályaválasztást, s a termelőmunkába való bekapcsolódás mellett, megnyitja az utat a felsőfokú oktatás felé is. nagyobb következetességgel kell ezután érvényesítenünk azt az alapelvet, hogy csak ott támogatjuk a szakközépiskola létesítését, ahol azt elméletigényes szakmában kívánják létrehozni. az iskoláztatás további növelésénél figyelemmel kell lennünk a tanári létszám és a tantermek számának növekedésére. egyébként a jelenlegi feszítettség továbbfokozása igen rossz helyzetet teremtene, veszélyeztetné a tanulmányi eredményeket és a nevelést.

a középiskola általánossá tételével szoros összefüggésben kell szólnunk a 8. kongresszusnak a tanuló ifjúság származás szerinti kategorizálását megszüntető határozatáról.

/folyt.köv./

13.00/a

- 30 -

KM

b 38. /a szerk. figy. ilku beszéd... 3. folyt./- szb

az 1963-1964. évi felvételi vizsgák eredményei egyértelmű választ adnak az addig aggódalmaskodóknak. az egyetemek és főiskolák nappali tagozatára felvettek közül a fizikai dolgozó szülők gyermekeinek arányszáma 43.9 százalék. /tavaly hasonló számítások alapján ez az arány 37 százalék volt./ a fizikai dolgozók gyermekeinek 43.9 százalékos aránya természetesen nem tartalmazza azokat a további 8-10 százalékot kitevő hallgatókat, akiknek szülei a régebbi származási kategóriák szerint munkásnak, illetőleg parasztnak minősültek, de jelenleg főképp értelmiségi vagy alkalmazott kategóriába sorolandók.

mit bizonyítanak ezek az adatok? mindenekelőtt, hogy az új felvételi rendszer jelentős politikai győzelem. növeli a szocializmus iránti bizalmat, erősíti a munkásosztály és a parasztság művelődését, segíti a párt szövetségi politikáját.

mindent összevetve: az új felvételi rendszer lényeges vonásait tekintve beváltotta a hozzá fűzött reményeket. minden bizalommal tovább fog növekedni a fizikai munkások gyermekeinek arányszáma egyetemeken, különösen, ha a megvalósult egyéb intézkedések is éreztetik majd hatásukat.

megváltoztattuk a hallgatóknak nyújtandó állami támogatásunk rendszerét is. véleményünk szerint a jelenlegi minden eddigi ösztöndíjrendszerénél igazságosabb, mert figyelembe vesszük a család szociális helyzetét, s mert a juttatás másik része a tanulás eredményességétől függ.

ismeretes, hogy a reform alapelveit a következőkben határozza meg a törvény:

- szorosabbá kell tenni iskoláink kapcsolatát az élettel, a gyakorlattal, a termeléssel;

- emelni kell az általános és szakmai műveltség színvonalát, korszerű műveltséget kell adnunk;

- oktató-nevelői munkánk tervszerűen szolgálja a szocialista világnézet és erkölcs kialakítását.

e széles értelemezendő és komplex módon megvalósuló alapelvek egyik fontos alkotóeleme a szervezett munkaoktatás.

/folyt.köv./

13.10/a

- 31 -

ML

bb 38. /a szerk. figy. ilku beszéd... 4. folyt./- szb

az általános iskolában 1958-1959-ben került sor a gyakorlati foglalkozás című tantárgy bevezetésére. egyidejűleg megkezdjük az iskolai tanműhelyek és gyakorlókertek létesítését, felszerelését is.

jelenleg a felső tagozatos tanulók 76.3 százaléka vesz részt gyakorlati foglalkozáson, 2650 iskolai műhely létesült, 1644 iskolának van gyakorló kertje. a munkaoktatás gyorsan meghonosodott az általános iskolákban, és ahol a feltételek megfelelőek, ott a gyerekek tulnyomó többsége megkedvelte.

sokkal több a vita és a tisztázatlan kérdés a gimnáziumok szakmai foglalkozásával kapcsolatban. a reform vitájában egyöntetű volt az a felismerés, hogy végre be kell vonulnia a munkának, a munkára nevelésnek ebbe az iskolatípusba is. jelenleg a gimnáziumi tanulók 89.7 százaléka részesül 5 plusz 1-es rendszerű szakmai előképzésben. a fizikai munka bevonulása az iskolába megszüntette a nevelés és az oktatás egyoldalú intellektualizmusát. a leglényegesebb nevelési értéke ennek a változásnak azonban mégiscsak az, hogy nagyobb megbecsüléssel tekintenek a tanulók azokra, akik számukra a mindennapi javakat előteremtik, megismerik a mi társadalmunk éltető elemét, részeseivé válnak az új értékek létrehozásának.

a gimnáziumi szakmai előképzéssel kapcsolatban sok a vitatott kérdés, nemcsak azért, mert alig 4-5 éves „multra”, tekintet lehet vissza, hanem azért is, mert ennek a foglalkozásnak a megszervezése sokkal komplikáltabb, mint, mondjuk, egy történelemórát. itt sokkal több személy együttműködését, tárgyi, technikai feltételek biztosítását kell megoldani, ami nemcsak bonyolultabb folyamat, de még elég tapasztalatunk sincs hozzá. ez azonban más kérdés, mint a munkaoktatás elvi kérdése! nem helyes a megvalósítás legelején tartó fontos kezdeményezés elvi részét összekaverni a feltétlenül javításra szoruló gyakorlati végrehajtással. eddigi tapasztalataink a munkára nevelés elvének fontosságát, helyességét igazolták.

el kell ismernünk azonban, hogy a megvalósítás folyamatában itt-ott előfordultak torzulások. a mennyiségi túlajtás eredményeként ott is megszerveztük a szakmai előképzést, ahol ennek előfeltételei nem voltak meg. a számszerű eredményekkel nem tartott lépést az a tartalmi, pedagógiai munka, és lassan indult meg a tantervek, tankönyvek kimunkálása is.

/folyt.köv./

13.17/a

KZ

bb 38. /a szerk. figy. ilku beszéd... 4. folyt./- szb

az általános iskolában 1958-1959-ben került sor a gyakorlati foglalkozás című tantárgy bevezetésére. egyidejűleg megkezdjük az iskolai tanműhelyek és gyakorlókertek létesítését, felszerelését is.

Jelenleg a felső tagozatos tanulók 76.3 százaléka vesz részt gyakorlati foglalkozáson, 2650 iskolai műhely létesült, 1644 iskolának van gyakorló kertje. a munkaoktatás gyorsan meghonosodott az általános iskolákban, és ahol a feltételek megfelelőek, ott a gyerekek tulnyomó többsége megkedvelte.

sokkal több a vita és a tisztázatlan kérdés a gimnáziumok szakmai foglalkozásával kapcsolatban. a reform vitájában egyöntetű volt az a felismerés, hogy végre be kell vonulnia a munkának, a munkára nevelésnek ebbe az iskolatípusba is. jelenleg a gimnáziumi tanulók 89.7 százaléka részesül 5 plusz 1-es rendszerű szakmai előképzésben. a fizikai munka bevonulása az iskolába megszüntette a nevelés és az oktatás egyoldalú intellektualizmusát. a leglényegesebb nevelési értéke ennek a változásnak azonban mégiscsak az, hogy nagyobb megbecsüléssel tekintenek a tanulók azokra, akik számukra a mindennapi javakat előteremtik, megismerik a mi társadalmunk éltető elemét, részeseivé válnak az új értékek létrehozásának.

a gimnáziumi szakmai előképzéssel kapcsolatban sok a vitatott kérdés, nemcsak azért, mert alig 4-5 éves „multra”, tekintet vissza, hanem azért is, mert ennek a foglalkozásnak a megszervezése sokkal komplikáltabb, mint, mondjuk, egy történelemórát. itt sokkal több személy együttműködését, tárgyi, technikai feltételek biztosítását kell megoldani, ami nemcsak bonyolultabb folyamat, de még elég tapasztalatunk sincs hozzá. ez azonban más kérdés, mint a munkaoktatás elvi kérdése! nem helyes a megvalósítás legelején tartó fontos kezdeményezés elvi részét összekeverni a feltétlenül javításra szoruló gyakorlati végrehajtással. eddigi tapasztalataink a munkára nevelés elvének fontosságát, helyességét igazolták.

el kell ismernünk azonban, hogy a megvalósítás folyamatában itt-ott előfordultak torzulások. a mennyiségi túlajtás eredményeként ott is megszerveztük a szakmai előképzést, ahol ennek előfeltételei nem voltak meg. a számszerű eredményekkel nem tartott lépést az a tartalmi, pedagógiai munka, és lassan indult meg a tantervek, tankönyvek kimunkálása is.

/folyt.köv./

13.17/a

Kr

bb 38. /szerk.figy. ilku beszéd..... 5. folyt. /-lm

a művelődésügyi minisztérium is hibás abban, hogy nem figyelt fel időben a szakmai előképzés rohamos elterjedésének veszélyeire, és abban is, hogy nem tanúsított kellő erélyt azok kijavításában.

a továbbiakban ilku pál részletesen foglalkozott a gyakorlati oktatás egyes problémáival, majd így folytatta: az a csaknem 300 szakma, amelyben jelenleg gimnáziumi tanulónk tevékenykednek, összevonható 25-30 szakmacsoportra, a rokonszakmák csoportosítása egyszerűsíti a tantervek, a tankönyvek készítését, lehetővé teszi az oktatás jobb megszervezését, az oktatás tárgyi és személyi feltételeinek megjavítását.

itt szeretnék szólni a felnőttoktatás perspektívájáról és reformjáról, a dolgozók általános és középiskoláiban több mint negyedmillió ember tanul a mindennapos termelőmunka mellett.

a dolgozók esti iskolájában két mulasztásunkat kell pótolnunk, az első: az életkorhoz kapcsolódó tanterveket rövid időn belül biztosítanunk kell, a már vitára bocsátott tanterv olyan tananyagot akar adni a dolgozóknak, amely nem a gyermek számára már kiválogatott tananyag egyszerű redukciója, hanem figyelembe veszi az életkori érettséget.

második feladatunk, hogy a 8. kongresszus határozatának megfelelően, az általános műveltség és szakképzettség megszerzését megközelítően egyidejűleg nyújtsuk a dolgozóknak, a megoldás útja a népgazdaság különböző ágazataiban eltér, de az mégis azonos, hogy az alapjában véve egységes tananyag választható anyagrészeket is tartalmaz, hogy azt tanulhassák, amire elsősorban szükségük van.

az előadás ezután érintette a felsőoktatási reform egyes kérdéseit, majd a reform új iskolatípusáról, a felsőfoku technikusképzés színvonalának felemelkedése a korszerű követelmények szintjére.

jelenleg 46 felsőfoku technikum és szakiskola működik, a hallgatók száma három év alatt oly gyorsan növekedett, hogy ez önmagában is igazolja ennek az oktatási formának a népgazdasági jelentőségét, a nappali tagozaton 4912, az esti tagozaton 3622, levelező tagozaton 3915 - összesen tehát 12 449 hallgató tanul.

/folyt.köv./

13.30/a

- 33 -

102

bb 38. /szerk.figy. ilku beszéd.... 6. folyt. / Lm

az oktatás színvonaláról még nem lehet általános érvényű megállapítást tenni. szakterületek és intézmények között jelentős különbségek vannak. határozottan nemet kell azonban mondani az olyan törekvésekre, amelyek a képzési időt akarják meghosszabbítani. el kell készítenünk a felsőfoku technikumok távlati fejlesztési tervét. nem helyes, hogy azonos jellegű felsőfoku technikumot akar szinte minden megye létrehozni.

az általános és szakmai műveltség színvonalának emeléséről szólva mindenekelőtt azt kell hangsúlyozni, hogy ez az elv összes iskolatípusainkban a reform fontos része. a színvonal emelését elsősorban a tananyagok korszerűsítésével, a módszerek fejlesztésével igyekezünk elérni.

nehéz, de alapvetően fontos munkákat kellett elindítanunk a főiskolákon és az egyetemeken a tanítási anyag korszerűsítése érdekében. ennek célja, hogy felsőoktatásunk a szocialista társadalom követelményeihez igazodjék; hogy olyan kereteket teremtsünk, amelyek elősegítik az egyetemi végzettségű kommunista szakemberek képzését.

el kellett fogadtatni azt az elvet, hogy az egyetemeknek, a főiskoláknak nem a tudósképzés a feladatuk, hanem a szakemberképzés, s ezért nem a szűk specializáció megvalósítására kell törekedni. /e feladatot később, a továbbképzésben kell megvalósítani./ elfogadták egyetemeink azt az elvet is, hogy mindenütt szilárdítani kell az alapképzést, s a tananyag meghatározásánál a pontosan elemzett népgazdasági igényből kell kiindulni.

a szocialista világnézet és erkölcs kialakításának elősegítését ugyan a harmadik alapelvként fogalmazta meg a törvény, ez azonban nem jelent valamiféle fontossági sorrendet. az eddig tárgyalt két alapelv, a munkára nevelés, az iskola és élet kapcsolatának erősítése és az általános, valamint a szakmai műveltség emelése az ifjúság szocialista világnézetének és erkölcsének kialakítását is szolgálja, és viszont: az ifjúság szocialista nevelése az öntudat fejlődése következtében erősíti a munka, a tanulás szeretetét. így kapcsolódik egybe az oktató- és nevelőmunka.

ahoz, hogy ismert céljaink elérése érdekében mai és holnap tennivalóinkat a nevelésben helyesen határozhatjuk meg, ismernünk kell ifjúságunk jellemző tulajdonságait. az ifjúság valóságú megítélése fontos politikai kérdés.

/folyt.köv./

13.37/a

- 34 -

Wz

bb 38. /szerk.figy. ilku beszéd... 7.folyt./-Lm

a végletekben mozgó, felületes általánosításokon nyugvó megítélés elrejtja az ifjúságban végbemenő valóságos folyamatokat, a meglevő problémákat, és ezért akadályozza a nyugodt, céltudatos, tervszerű nevelőmunka kialakítását. a konzervatív felfogás gyakran lényegében pozitív tartalmu fejlődést is egyértelműen negatívnak minősít. helyteleníti például a nagyobb önállóságot, a gyorsabb érést, az élesebb kritikai szellemet, a szólamok és a sémák elutasítását, a mesterkéltséget és csupán a ,,hivatal adta,, jogokra támaszkodó tekintély elvetését. természetesen ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy hunyjunk szemet, s tekintsük erénynek az ifjúság körében fellelhető negatív jelenségeket, vagy a fő tendenciájukban pozitív folyamatoknak olyan hátrányos és visszatetsző oldalait, mint a könnyelműség és felelőtlenység, az anarchikus tekintélyellenesség, az érintkezési formák elég gyakori kulturálatlansága stb.

fiataljaink megítélésakor nem szabad elfelejteni, hogy a felszabadulás után nőttek fel, élményeik és tapasztalataik a népi demokratikus rendszerhez fűződnek. számukra szocialista rendünk természetes, megszokott, magától értetődő tény, és nincs ott mögötte az új társadalmi rend születésének, az érlette vívott harcoknak nagy élménye.

ifjúságunk eszmei, világnézeti, politikai és erkölcsi arculatát ugyanazok az objektív társadalmi folyamatok, hatások és szubjektív nevelői erőfeszítések alakítják, amelyek a felnőtt társadalomra hatnak.

való igaz, amit a 8. kongresszus állapított meg:,,...ifjúságunk döntő többsége helyesli a párt politikáját, igyekszik aktívan részt venni annak megvalósításában, ifjúságunk megérti azt, hogy csak a szocializmus biztosíthatja a nemzeti és egyéni felemelkedések útját,,.

eszmei, politikai nevelőmunkánkat fejleszteni kell, hogy ifjúságunkat minél mélyebb érzelmi szálak fűzzék világnézetünk tartalmához, hiszen a fiatalok körében végzett nevelőmunka eredményessége nagyrészt azon múlik, hogy milyen érzelmi élményeket visznek magukkal a felnőttkorba.

miként társadalmunkban általában, ifjúságunkban is fejlődő tendenciát mutat az új erkölcsi normák, az erkölcsi és magatartási szokások kialakulása. magatartásukban - olykor tudatosan, máskor spontánul - egyre világosabban érvényesülnek a szocialista erkölcs elvei és normái.

/folyt.köv./

13.42/a

- 35 -

Wz

bb 38. /szerk.figy. ilku beszéd...8.folyt./-Lm

egy kisebb réteg magatartásában előfordulnak könnyelmű és felelőtlen mozzanatok; kivált az ún. „magánélet”, a szórakozás, az életstílus terén lehetjük meg ennek tüneteit, a régi erkölcsi normák hatásának felszámolását ezért csak akkor tekinthetjük valóban szocialista erkölcsi vívmánynak, ha a mi erkölcsi normáink lépnek helyükre.

jelentősen nőtt a fizikai munka megbecsülése is. egyre nő azoknak a száma, akik magától értetődő természetességgel készülnek a fizikai munkával járó pályára - gyakran még szüleikkel való ellentétek árán is.

sokat szidjuk a fiatalokat amiatt, hogy az egyetemi diploma megszerzése után nem kevesen huzódoznak a vidéki beosztásoktól. ennek egyik oka kétségtelenül hivatástudatuk gyengesége. nem kerülheti el azonban figyelmünket, hogy sok fiatal tanító, tanár, mérnök vagy agronómus vidékre kerülve nehéz körülmények között él. magukra maradnak, drága albérletben laknak, megélhetésük jövedelmüknek nagy hányadát felemészti, fejlődésük, kulturális lehetőségeik korlátozottak. mindezekben azonban segíteni lehet és sok helyen segítenek is.

az ifjúsági mozgalom kiszélesedése és megerősödése az utóbbi néhány év alapvetően fontos tényezője iskolánk életének, az általános iskolai tanulóknak csaknem 90 százaléka tagja az uttörőszervezetnek. ott eredményes és sikeres az uttörőmunka, ahol az egész tantestület saját ügyének és az iskolai élet fontos tartozékának tekinti.

az iskolai kiszervezetek ma már magától értetődő szerves részei az iskolának, és tuljuttak fejlődésük első szakaszának gyermekbetegségén, amikor sok helyen inkább zártkörű politikai klub jellegű életet éltek. iskoláinkban is tömegszervezetté váltak a kiszervezetek, hiszen a tanulóifjúság 85-90 százalékát tömörítik. ez a fejlődés azonban nem egyértelműen pozitív, mert szervezeti és politikai aktivitás tekintetében rendezetlen pedagógiai kérdéseket is felvet. tantestületeinknek sokkal jobban ismerniük kell a mozgalmi élet belső törvényeit és a kiszervezetek önállóságát, aktivitását ezekre alapozva kell magasfokú pedagógiai érzékkel segíteniük, támogatniuk.

ilku pál részletesen elemezte a fiatalok helyes neveléséhez szükséges tannivalókat, s ezután így folytatta:

/folyt.köv./

13.47/a

- 36 -

14⁰⁰ *me*
KL

bb 38. / szerk.figy. ilku beszéd...9.folyt./-Lm

a reform végrehajtása folyamán elért eredményeink igen jelentős részben köszönhetők a pedagógusok mindennapi szívós és következetes munkájának. méltán állapította meg a 8. kongresszus hogy az „új ember formálásában a tanítók, a tanárok a legfontosabb társadalmi tényezők, a párt legjobb harcostársai,,.

pedagógusaink társadalmi megbecsülése egyre magasabb szintű.

ismeretes az is, hogy a pedagógusok nagyobb anyagi megbecsülése a kormány elhatározott szándéka és erre sor kerül, amikor azt a lehetőségek megengedik.

az új, szocialista iskolát csak az egész társadalom aktív együttműködésével tudjuk felépíteni. bízunk a segítségben és nem is csalatkoztunk. üzemek, tanácsi, állami és pártiszervek, dolgozók tették le a voksot az új típusú szocialista iskola felépítése mellett, és ajánlották fel részvételüket a munkában. most, a reform végrehajtásának harmadik esztendejében, bizonyos eredmények birtokában, újra csak a köszönet hangján kell szólnunk mindenkihez, aki kivette részét ebből a munkából.

a szocialista iskola nemcsak eszméiségében, hanem bizonyos fokig anyagiakban is társadalmi erőforrásra épül. a társadalomnak tehát anyagi kötelezettségei is vannak iskoláival szemben.

összefoglalásul megállapíthatjuk, hogy a reform végrehajtása érdekében szívós és nagyon szerteágazó munka folyik, nem csak az iskolákban és az irányító szervezetekben, hanem a pedagógusok alkotó kollektíváiban, és sok termelőüzemben is.

első valóság a 7., majd a 8. kongresszus határozatának ama fontos megállapítása, hogy életünkben a gazdasági és a kulturális építés került előtérbe. társadalmunk tudatában mindinkább jelentőségének és súlyának megfelelő helyen szerepel a kulturális építőmunka, aminek kétségkívül legfontosabb része éppen a közoktatás, a szakemberképzés. eddigi eredményeink biztatóak, és közös munkával még szebb eredményeket fogunk elérni, mert a szocialista építés anyagi és műszaki eredményei újabb alapokat nyújtanak iskolareformunk megvalósításához - fejezte be ilku pál előadását./mti/

14.00/a

- 37 -

14⁰⁰ *me*
KL

bb 39. időjárásjelentés

gg szb

1964. április 29.

a meteorológiai intézet jelenti április 29-én, szerdán 13 órakor:

felhőátvonulások

az atlanti óceán és az északi jeges tenger felett elhelyezkedő nagy kiterjedésű ciklon következtében nyugat-, közép- és észak-európában erősen felhős, szeles, sokfelé csapadékos időjárás alakult ki. európa többi részén magasnyomású képződmény hatására kevesebb a felhő, csendesebb az idő. hazánkban tegnap napos, száraz idő volt. napközben a hőmérséklet 17-21 fokig emelkedett, ma hajnalban az ország területén 0 - 9 fok között minden hőmérsékleti érték előfordult. több helyről jelentettek még gyenge talajmenti fagyokat, ma a reggeli órákban nyugat felől egy hidegfront érkezett hazánk légterébe, ennek következtében a délelőtti órákban megnövekedett a felhőzet és a nyugati határszélen elkezdett esni az eső.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 13.6 fok volt, a sokévi átlagnál 0.1 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, néhány helyen kisebb eső. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő nyugati szél. a talajmenti fagyok keleten is megszűnnek.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-8, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 17-21 fok között.

a duna vizállása szerdán délelőtt 11 órakor budapestnél 328 centiméter. /mti/

--

14.28/a

- 38 -

MTI

bb 37. /a. nyikolajev... 2. folyt./- szb

szeretettel köszöntötte andrijan nyikolajevet, majd így folytatta:

- az űrrepülés tekintetében nem vagyunk szakemberek, mégis mindannyian tudjuk, hogy a programot, amelyet a szovjet nép fiai - köztük nyikolajev elvtárs is - végrehajtanak, a szovjet nép összefogásával, a munkások, a tudósok, az űrrepülőök együttes erőfeszítésével, áldozatos munkájával lehet csak megvalósítani.

- bennünket is különös büszkeséggel tölt el, hogy az első űrrepülést és az első páros űrrepülést a kommunizmust építő szovjet nép fiai hajtották végre. a világ színe előtt bebizonyították, hogy az a társadalom, amely élenjár az emberek életének jobbá tételében, az élenjár a tudomány és a technika fejlődésében is. - mondotta többek között.

hosszantartó taps köszöntötte a mikrofonhoz lépő andrijan nyikolajevet. a szovjet nép, űrhajóstársai és felesége, az első űrhajósno üdvözlését tolmácsolta, majd arról az őszinte barátságról szólt, amellyel magyarországon fogadták és körülveszik. a gyűlés résztvevői nagy figyelemmel hallgatták nyikolajev közvetlen hangú beszámolóját az űrrepülés előkészületeiről és a repülés közben szerzett tapasztalatairól.

- maga az űrrepülés nagyon érdekes, felejthetetlen élmény - mondta. - az űrhajóból jól látni a földet, a tengereket, folyókat, hegyeket, a kivilágított városokat. gyönyörű a napfelkelte, a horizont narancsszínű fényben uszik. az ég koromsötét az űrhajós számára akkor is, amikor a földön nappal van.

a súlytalanságról szólva tréfás példával érzékeltette ezt az ember előtt szinte megfoghatatlan állapotot. elmondta, hogy amikor az élelmiszereket a tartályokból elővette, a kenyér és a husdarabok ott maradtak a levegőben, ahova tette őket. még arra sem lett volna szükség, hogy földi módra evőeszközt használjon, hiszen ha az ember az űrhajóban nyitott szájjal mélyet lélegzik, a jó falat a szó szoros értelmében szájába repül.

a közvetlen, derűs hangulatu gyűlés végén a kerületi iskolák uttörőinek tyereskova- és nyikolajev-örsei virágcsokrokkal köszöntötték a kozmosz hőst. /mti/

--

14.34/a

- 39 -

MTI

bb 40. kiosztották a szot irodalmi és művészeti díjait

t áe/tné-Lm sr

1964. április 29.

a szakszervezetek országos tanácsának székházában szerdán kiosztották a szot ezévi irodalmi és művészeti díjait, az ünnepségen megjelent aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, dr. köpeczi béla, az mszmp központi bizottsága kulturális osztályának vezetője.

brutyó jános az mszmp politikai bizottságának póttagja, a szot főtítkára üdvözölte a kitüntetetteket, majd átadta az 1964. évi irodalmi és művészeti díjakat, kitüntetésben részesült

fekete gyula író „az orvos halála,, s „a fiatalasszony,, című regényéért,

dobozy imre író a „holnap folytatjuk,, című nagyszerű drámájáért,

péchy blanka színművész „regény,, című művéért,

kazimir károly rendező, külföldi és magyar drámák kiváló rendezéséért,

olsavszky éva, a kaposvári csiky gergely színház tagja, kiváló színészi alakításáért és népművelő tevékenységéért,

fehér tamás filmoperatőr a „kinek higgyek,, című dokumentum filmjéért,

mihályfi imre filmrendező, antifasiszta témájú televíziós filmek alkotásáért,

szabó iván szobrászművész, a képzőművészeti főiskola tanára, a dolgozók képzőművészeti nevelésében kifejtett több évtizedes munkásságáért,

luzsica lajos festőművész és tamás ervin festőművész.

az ünnepség után fogadást adtak a kitüntetett művészek tiszteletére./mti/

-. - .

14.40/a

- 40 -

MR

bb 54. a megye egészségügyi helyzetéről tárgyalt az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja

vid/j/m/fm

1964. április 29.

az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja szerdán tatabányán ülést tartott. a tanácskozáson résztvett nemeslaki tivadar, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, a megye országgyűlési képviselői, valamint dr fábián lászló, a megyei tanács vb titkára.

dr. pethő erzsébet, a megyei tanács egészségügyi osztályának vezetője tájékoztatta a képviselőket komárom megye egészségügyi helyzetéről. a megye ipari jellegének megfelelően az egészségügyi ellátás több területen jobb az országos átlagnál. egy körzeti orvosra 2500 lakos jut, és így más megyékhez viszonyítva kedvezőbb a helyzet. most azon fáradoznak, hogy az egyes területeken levő aránytalanságokat megszüntessék, mert míg például császáron ötezernél több, oroszlányon alig kétezer lakos jut egy orvosra. nagyon jól bevált a bányászati körzeti orvosi ellátás, elsősorban dorogon és oroszlányon, ahol egy-egy orvosra egy-egy üzem jut, és az közel fekszik a lakótelephez. a megyében minden körzeti orvos mellett körzeti ápolónő és orvosnők is működik. kevés azonban a védőnők száma.

örvendetesen fejlődött a rendelőintézeti hálózat. tavaly megnyílt az új dorogi rendelő, és kisbéren is létesítettek rendelőintézetet. bár több mint 2000 kórházi ágy van a megyében, ezek aránytalan megoszlása, valamint a régi épületek korszerűtlensége miatt nem tudják az igényeket megfelelően kielégíteni. különösen kevés a fertőzőbeteg-osztály. kedvező viszont a helyzet a tbc elleni küzdelemben. az új tatabányai szanatórium felépítésével csaknem 500 ágy áll a megyében a tbc-s betegek rendelkezésére, így a kiterjedt szűrővizsgálat eredményeként felkutatott betegeket azonnal el tudják helyezni.

a képviselők megalázkodással vették tudomásul a megye egészségügyi helyzetéről szóló beszámolót, s a hiányosságok felszámolására több javaslatot tettek a helyi és országos szerveknek. /mti/

-. - .

16.10/-n

-41-

1640

P

lc

bb 41. megnyílnak a melegvízű strandok

tné szb vg

1964. április 29.

a fővárosi fürdőigazgatóság közli, hogy május 1-én, pénteken megnyílnak a következő melegvízű strandfürdők: gellért hullámfürdő, a széchenyi, a palatinus, a csepeli strandfürdő és ugyanettől az időponttól kezdve a szabadság strand nyári medencéi is a közönség rendelkezésére állnak. megnyílik a Langyosvízű csillaghegyi strandfürdő is május 1-én. a Lukács-uszoda egész nap nyitva lesz ezen a napon. május 2-án szombaton a melegfürdők rendes vasárnapi üzemmenettel 13 óráig, a strandok és a Lukács-uszoda este 7 óráig nyitva tartanak. pénztárzárás 1 órával korábban. május 3-án, vasárnap a melegfürdők és a strandok a rendes hétköznapi rend szerint fogadják a vendégeket. /mti/

--

bb 42. megnyitották a századik önkiszolgáló üzletet komárom megyében

vid lk-lm ki

1964. április 29.

komárom megyében az üzletek negyven százalékát már önkiszolgálóvá alakították át. ezekben 20-30 százalékkal nagyobb a forgalom, mint a hagyományos módon árusító boltokban. szardán ünnepélyesen nyitották meg tatán a megye századik önkiszolgáló rendszerű boltját. /mti/

--

--

bb 43. átadták a minisztertanács vándorzászlaját a kiskőrösi vegyes ktsz-nek

vid/lk/m/ki

1964. április 29.

a kiskőrösi vegyes kisipari termelőszövetkezetnek szardán ünnepi közgyűlésen erdős józsef, az okisz elnöke nyújtotta át a minisztertanács vándorzászlaját. a szövetkezet dolgozóinak nevében gárdonyi hermann, a ktsz elnöke vette át a kitüntetést. /mti/

--

bb 44. 100.000 kukoricavetés a hajduságban

vid/ká/tr/m

1964. április 29.

ezekben a napokban 2000 traktor és 5000 fogat dolgozott a hajdu-bihar megyei földeken, hogy a kora tavasziak után minél hamarabb elvessék a kukoricát is. erre mozgósítottak most minden erőt, s az eredmény nem is marad el. a kukoricával bevetett terület nagysága már meghaladja a 100.000 holdat. /mti/

--

bb 45. újdonság a kertészetben - egyszerre érik be az amerikai zöldbab termése

vid/ká/sk/m

1964. április 29.

a somogy megyei balatonúj helyi állami gazdaság kertészetében, ahol több mint 50 holdon termelnek szabadföldi paradicsomot, három ültetőgéppel szardán befejezték a palántázást: 1,200.000 paradicsompalántát ültettek ki. az idei év újdonsága az amerikai zöldbab lesz. 120 holdon három fajtát vetnek. e fajták tulajdonsága, hogy a szárazon egyszerre érik be a termés, s az erre a célra vásárolt szedő-géppel egyszeri munkával betakarítható. a vetést úgy szabályozzák, hogy egy hetes kihagyásokkal négyszer 30 holdon teszik földbe a magot. így június végétől egészen augusztusig tart majd a „zöldbab szüret”. /mti/

--

43

15.26/-n

KW 1/27

bb 46. a munka ünnepének méltó köszöntése: minden tavaszt elvetettek a hódmezővásárhelyi május 1. tsz-ben

vid/ká/sk/m

1964. április 29.

a hódmezővásárhelyi május 1. termelőszövetkezet kiemelkedő teljesítménnyel köszönti a munka ünnepét: a szerdán - csongrád megyében elsőnek - befejezték az összes tavasziak vetését. félezer holdon került földbe a hibrid kukorica, 100-100 holdon pedig a cukorrépa, a kender, a zab és a napraforgó magja. a szövetkezeti gazdák eredménye annál inkább dicséretes, mert a fekete kötött talajokon későn tudták megkezdeni a tavaszi munkákat. a traktorokat kettős, a vetőgépeket nyújtott műszakban üzemeltették, s a vasárnapokon sem tartottak pihenőt. május elsején viszont a jól végzett munka tudatában ünnepelnek. /mti/

---

bb 47. piros bimbósok a szabolicsi jonathán almafák - harmadszor permetezik a kerteket

vid/ká/sk/m

1964. április 29.

szabolcs-szatmár megye több mint 40.000 holdnyi gyümölcsösében megkezdtek a harmadik permetezést. félezer nagyteljesítményű permetező géppel dolgoznak, s csaknem 30 millió liter oldatot szórnak ki a fákra. a jonathán almafák piros bimbósak, s a szakemberek szerint a tavalyihoz hasonló gazdag virágzásra lehet számítani. a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok 3.000 méhcsaládot helyeztek el a kertekben. /mti/

---

bb 48. két új szakiskola épül a 9. kerületben - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

i hi/hné/m/zs

1964. április 29.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén több népirendi pontot tárgyalt. megvitatta az oktatási állandó bizottság előterjesztését az iskolaépítkezések problémáiról. foglalkozott a 6. kerületi tanács művelődéspolitikai munkájával, meghallgatta a közmű- és szolgáltatási igazgatóság jelentését a buda ivóvíz-ellátásának megjavítására készített tanulmánytervről. a végrehajtó bizottság jóváhagyta a 9. kerületi, ecseri utcai közgazdasági és külkereskedelmi szakiskolák beruházási programját. a két intézmény új, közös épületben kap majd helyet az üllői uti lakóteleppel szemben lévő beépítetlen területen.

/folyt.köv./

15,44/m

- 44 -

15/44/m

bb 48. /két új ... 1. folyt./ m

a tanulók étkeztetésére a földszinten 600 adagos főzőkonyha épül, az emeleteken a tantermeket, a nyelvi előadóhelyiségeket, a gyors- és gépiró szobákat, valamint a nyelvi laboratóriumot rendezik be. a két szakiskola beruházása több mint 20 millió forintba kerül. az építkezést a jövő évben kezdik meg. /mti/

---

bb 49. béke bélyeg és dokumentum kiállítás nyílik

gg/m/zs

1964. április 29.

a hazafias népfront budapesti bizottsága, valamint a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége május 3-10-e között béke bélyeg és dokumentum-kiállítást rendez a hazafias népfront országos tanácsa belgrád rakpart 24 szám alatti klubhelyiségében. /mti/

---

bb 50. három új emlékbélyeget ad ki a posta

i kf/kf/m/vg

1964. április 29.

a posta három új emlékbélyeggel gyarapítja az idei „évfordulók - események”, elnevezésű bélyegsorozatát.

május 3-án madách imre halálának 100. évfordulója emlékére 60 filléres, galileo galilei születésének 400. évfordulója emlékére pedig 2 forintos bélyeget hoz forgalomba.

május 8-án ünneplik cegléd város fennállásának 600. évfordulóját. ebből az alkalomból dózsa györgy és kossuth lajos arcképet ábrázoló 1 forintos emlékbélyeget ad ki a posta. /mti/

---

bb 51. ezer személyes park-éttermet avattak kecskeméten

vid/lk/m/ki

1964. április 29.

kecskemét legszebb parkerdejében, a műkertben szerdán avatták fel a több mint ötmillió forintos költséggel épült park-éttermet. a vendéglátóipari kombinátban egyszerre több mint ezer vendég szórakozhat. a kecskeméti városi tanács a meszővel közösen tovább fejleszti majd a műkertet, s hangulatos tavaszi-nyári szórakozóhellyé, vidámparkká alakítják ezt az eddig ki nem használt területet. /folyt.köv./

15.45/-n

-45-

15/45/-n

bb 51. /ezer ... 1. folyt./ m

az új vendéglátó egységet szirmai Jenő, a szövetség elnöke adta át rendeltetésének. az ünnepségen megjelent dr. Molnár Frigyes, a Bács-Kiskun megyei pártbizottság első titkára, dr. Varga Jenő, a megyei tanács vb. elnöke és Reile Géza, a városi tanács vb. elnöke. /mti/

---

bb 52. tárlat az eszpresszóban

vid/lk/m/ki

1964. április 29.

tatabányán nemrég nyitották meg a tizenkétmillió forintos költséggel újjáépített népházat, a város legnagyobb művelődési házáét. a Komárom megyei tanács és a tatabányai szénbányászati tröszt szakszervezeti bizottságának kezdeményezésére a művelődési ház nagyforgalmu és otthonosan berendezett eszpresszójában szerdán képzőművészeti kiállítást nyitottak. az eszpresszóban állandó tárlat lesz, s így vendégek megismerhetik a megyei képzőművészeti munkacsoport alkotásait és az országos fotokiállítások anyagát. az izlésnevelő jellegű kiállításon havonként cserélik a festményeket, képeket. az asztalokon prospektusokat, képzőművészeti kiadványokat, folyóiratokat helyeztek el. /mti/

---

bb 53. közlekedési balesetek

tné/m/sr

1964. április 29.

a 19. kerület vöröshadsereg utja és a Tancsics Mihály utca torkolatánál Gráfel János 28 éves gépkocsivezető motorkerékpárjával elütötte Perecsi András 75 éves budapesti lakost. a Kőbányai ut és a Kismartoni ut kereszteződésénél Szorokin Miklós 25 éves gépkocsivezető tehergépkocsijával a kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte Béki Péter 14 éves tanulót, Béki Pétert súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

a Dózsa György ut 96 számú ház előtt Hülbért Beáta 13 éves iskolai tanulót elütötte Magyar Szabolcs gépkocsivezető személygépkocsijával. a fiatal lányt könnyű sérüléssel a Szántó Kovács János utcai kórházba szállították. /mti/

16.05/-n

-46-

W 16.05/p

bb 59. a nőtanács megyei titkárainak értekezlete

i zs/tm vm

1964. április 29.

az országos nőtanács kétnapos értekezletet rendezett a nőtanács megyei titkárainak részvételével. a tanácskozáson többek között a család társadalmunkban elfoglalt helyzetéről és a családtervezés néhány problémájáról tárgyaltak. az értekezlet résztvevői előtt levetítették a nők moszkvai világkongresszusáról készült kisfilmet is, amelyet a szovjet nőtanács ajándékozott a magyar asszonyoknak. /mti/

---

bb 60. budapestre érkezett dr. Włodzimierz Szewczuk krakkói egyetemi tanár

i tf sk vm fm

1964. április 29.

az tudományos ismeretterjesztő társulat meghívására szerdán hazánkba érkezett dr. Włodzimierz Szewczuk krakkói egyetemi tanár, aki „a felnőtt ember tanulási lehetőségei, és „a népszerű előadás módszertana,„ címmel tart előadásokat Budapesten. /mti/

---

bb 61. dunaujvárosi kisz-fiatalok segítsége a budapesti kőolajipari gépgyárnak

vid lk vm ki

1964. április 29.

az ajkai timföldgyár és alumíniumkohó bővítéséhez a budapesti kőolajipari gépgyárnak sürgősen néhány gépalkatrésze volt szüksége. nemrég a gépgyár kisz-fiataljai a dunai vasműben felkeresték a készleteket és soron kívül kérték az alkatrészek legyártását.

a dunai vasmű kisz bizottsága szerdán táviratban értesítette a budapesti kőolajipari gépgyár kisz bizottságát, hogy a vállalt április 30-i határidő előtt két nappal teljesítették ígéretüket, átvehetik az alkatrészeket. /mti/

---

bb 62. hazánkba érkezett Jacques Guilbert doktor, a francia közoktatásügyi minisztérium munkatársa

k tf sk vm fm

1964. április 29.

Jacques Guilbert doktor, a francia közoktatásügyi minisztérium munkatársa - a magyar-francia kulturális csereegyezmény alapján - többnapos tanulmányutra hazánkba érkezett, hogy megismerkedjék a magyar orvosképzés rendszerével. ellátogat többek között Szegedre, Pécsre, a budapesti orvostudományi egyetemre és az egészségügyi minisztériumba. /mti/

16.15/-n

-47-

17.15
P

lc

bb 55. újabb hidat adtak át indiának győrtt

vid/lk/m/ki

1964. április 29.

az indiai köztársaságnak harminc vasuti hidat szállít a wilhelm pieck járműipari művek, az egyenként száz láb hosszúságú hidak a megrendelő kívánságára csereszabatos kivitelben készülnek, vagyis az egyes alkatrészek szükség esetén azonnal kicserélhetők, az első negyedévben három hidat már elszállítottak és a második negyedév végéig teljesítik az indiai megrendelést. szerdán délelőtt került sor a tizenkettedik hid átadására, ez a második amit elszállítás előtt ellenőrzés végett összeállítottak, a 4-es számú csarnokban 24 óra alatt összeszerelték a hidat, ami igazolta, hogy az alkatrészek pontosan illeszkednek egymáshoz. /mti/

---

bb 56. kimagasló teljesítmény a bányai erőmű bővítésénél

vid/lk/m/ki

1964. április 29.

a bányai erőművet nagymértékben bővítik, itt helyezik üzembe a legnagyobb teljesítményű hazai erőművi gépegyeséget: egy száz megawattos turbogenerátort és a hozzátartozó, óránként 320 tonna gőzt termelő kazánt, a kivitelező vállalatok a korábbi többhónapos elmaradást már egy hónapra szorították le és ezt is fokozatosan csökkentik, a győri wilhelm pieck járműipari művek és 22-es számú építőipari vállalat dolgozói rekordidő, hat hét alatt szerelték össze a turbinacsarnok vasszerkezetét.

az építkezés ütemét tovább fokozzák azzal, hogy bevezették a kétműszakos munkát, ugyanis hatalmas tömegű, tízezer köbméter föld megmozgatásával és négyezer köbméter beton felhasználásával július elejére el kell készíteniük az óriáskazán nagyterherbíró vasbetonalapját, ekkor kezdik meg a kazán szerelését a magyar hajó- és darugyár dolgozói. /mti/

---

bb 58. május 2-án tartja idei közgyűlését a magyar régészeti, művészettörténeti és éremtani társulat

i tf/sk/m/fm

1964. április 29.

a magyar régészeti, művészettörténeti és éremtani társulat május 2-án, szombaton este 7 órakor az iparművészeti múzeumban tartja meg idei közgyűlését.

a közgyűlésen többek között megemlékeznek kuzsinszky bálint születésének 100. évfordulójáról és javaslatot tesznek az ipolyi, kuzsinszky, rómer, valamint a pasteiner jutalomérmek odaítélésére. /mti/

se

16.20/-n

-48-

1915

P

bb 57. sajtótájékoztató az ujtómozgalom időszerű kérdéseiről

t sl tr vm vg

1964. április 29.

tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke szerdán a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat az ujtómozgalom időszerű kérdéseiről.

elmondotta, hogy az általános helyzet fejlődésével az ujtómozgalom iránti követelmények nagyobbak lettek és az ujtás fogalmáról alkotott felfogás is megváltozott. ma már nem tekinthetjük ujtásnak, ha egy-egy ötlet csupán a tapasztalatlanok okozta mulasztást hozza rendbe, az ilyen kezdeményezés valójában mindenkinek állampolgári kötelessége, ugyanakkor meg kell becsülni minden ujtást, amely az üzem életében, vagy a népgazdaság számára fejlődést jelent, tekintet nélkül arra, hogy azt ki nyújtja be, az előadó helyteleníti azt a nézetet, hogy az ujtómozgalom csak a munkásoké, mint mondotta a népgazdaság fejlődéséhez elengedhetetlen a műszakiak ujtótevékenysége is, az országos találmányi hivatal természetesen nem képes körülményezni a munkaköri kötelesség fogalmát, minden vállalatnál lehet azonban dönteni, hogy az ott dolgozó mérnök, vagy technikus egy-egy új módszer bevezetésével többet nyújtott-e, mint amiért a fizetését kapja.

tasnádi emil utalt arra, hogy a legtöbb problémát a munkaköri kötelesség körüli viták okozzák, az országos találmányi hivatal most azt javasolja, hogy a dolgozó akkor is fellebbezhessen a szakszervezeti bizottsághoz, vagy a bírósághoz, ha felettes hatóságai a munkaköri kötelességei közé sorolták az ujtást, hasonlóképpen módosítani kívánják az ujtás fogalmát és szilárdabb alapokra helyezik az ujtási díjak kiszámításának módszerét, a készülő új rendelet rövidesen illetékes fórumok elé kerül.

az országos találmányi hivatal elnöke elmondotta, hogy bár az utóbbi időben csökkent a benyújtott ujtások száma, a gazdasági eredmény növekedett, ami azzal magyarázható, hogy a vállalatok, s maguk a dolgozók is jelentősebb feladatok megoldására törekednek, s az eddiginél nagyobb felelősséggel hasznosítják az ujtók kezdeményezéseit, bizonyosra vehető, hogy az ujtási rendelet módosítása, további finomítása az ujtókat még több alkotó kezdeményezésre ösztönzi. /mti/

16.25/-n

-49-

1915

P

bb 63. hazánkba érkezett claude thirriot toulouse-i egyetemi tanár

k t f sk vm

1964. április 29.

a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet meghívására - a magyar-francia kulturális csereegyezmény alapján - kéthetes tanulmányutra hazánkba érkezett claude thirriot toulouse-i egyetemi tanár.
/mti/

- . -

bb 64. növényvédelmi ankét veszprémben

vid k á tr vm

1964. április 29.

szerdán veszprémben a magyar higiénikusok társasága, a tit, a szakszervezetek veszprém megyei tanácsa és a veszprém megyei köjál növényvédelmi ankétot rendezett. az ankéton a növényvédelmi munka egészségügyi kérdéseiről tanácskoztak. dr. bordás sándor, az országos munkaegészségügyi intézet osztályvezetője hangsúlyozta, hogy hazánkban évről-évre jelentősen növekszik a felhasznált vegyszerek mennyisége - 1938 óta harmincszorosára növekedett a felhasználás - s ez megköveteli, hogy hatványozott gondot fordítsunk a különböző vegyszerekkel dolgozók egészségvédelmére. ismeretes, hogy a növényvédőszer nagy része mérgező. jelenleg évente 500 orvost és ugyanennyi mezőgazdász képeznek ki a növényvédelmi balesetelhárításra, akiknek elsőrendű feladata a termelőszövetkezeti tagság felvilágosítása, oktatása. /mti/

- . -

bb 65. átadták a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját a tiszakécskei földművesszövetkezetnek

vid k á sk vm

1964. április 29.

a tiszakécskei földművesszövetkezetnek szerdán a helyi művelődési házban megrendezett ünnepségén adta át szirmai Jenő, a szövsz elnöke a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. a zászlóátadási ünnepségen megjelent dr. molnár frigyos, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának első titkára, dr. varga Jenő, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke és brachna János, a meszöv elnöke. a községi földművesszövetkezetek kereskedelmi hálózata a múlt évben csaknem 80,000.000 forint forgalmat bonyolított le. /mti/

- . -

16. 30/-n

-50-

1715
P

bb 67. francia agrárszakemberek tanulmányozzák a magyar mezőgazdaságot

k t f /sk/m/fm

1964. április 29.

a magyar-francia kulturális csereegyezmény alapján hazánkban tartózkodik a francia jeunesse agricole catholique szervezet 19 tagú csoportja. több mint egy hétig tanulmányozzák a tiszántulon és a dunántulon a magyar mezőgazdaság helyzetét, a termelés és tervezés módszereit, az értékesítés rendszerét és felsőfoku mezőgazdasági szakemberképzésünket. /mti/

- . -

bb 68. ilku pál előadása az mszmp politikai akadémiáján

t fe/lk/m/zs

1964. április 29.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának politikai akadémiáján szerdán az építők rózsza ferenc művelődési házában ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter „oktatásügyünk kérdései” címmel előadást tartott. az előadáson megjelent római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, cseterki lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára, valamint politikai, társadalmi és kulturális életünk számos ismert képviselője.

/ilku pál rövidített beszédét mai bb. 38. sz. kiadásukon közöltük. a beszéd e m b a r g ó j á t f e l o l d j u k /

/mti/

bb 69. almatárolási bemutató budaörsön

t kz/m/ká

1964. április 29.

a kereskedelem mindeddig nem rendelkezett megbízható adatokkal arra vonatkozóan, hogy az egyik legértékesebb, s legnagyobb mennyiségben termelt gyümölcsünket, téli almát mikor a legelőnyösebb leszedni, s milyen módszerű tárolása a leggazdaságosabb. a kertészeti kutató intézet és a hungarofruct zöldség-gyümölcs szövetkezeti export vállalat 5 évvel ezelőtt e kérdések tisztázására kísérletet indított. az ötéves kísérletsorozat eredményeit szerdán délután a hungarofruct budaörsi hűtőházában mutatták be a gyümölcstermelési és külkereskedelmi szakembereknek. a kiállított kísérleti anyag egyértelműen amellett bizonyít, hogy a szedés után azonnal hűtőházba szállított alma bírja a legkisebb minőségi és mennyiségi veszteséggel a tároást.
/folyt.köv./

16. 35/-n

-51-

1715
P

bb 69. /almatárolási ... 1. folyt./ m

a minőségi romlást és a mennyiségi veszteséget az egy-két napos késés is nagy mértékben növeli. a kísérletek tanúsága szerint nagyon jó eredménnyel alkalmazható a foliacsomagolásos tárolás, a széndioxid használatára alapozott ugynevezett gáz-tárolás és hasonlóképpen értékes eredményt hozott a gyümölcs mesterséges viaszozása is. /mti/

---

bb 70. magyar-német kulturális napok veszprém megyében

vid/j/m /fm

1964. április 29.

a hazafias népfront veszprém megyei bizottsága, az ndk budapesti kulturális és tájékoztatói irodájával közösen, közelmúltban a megye három községében rendezett magyar-német barátsági napokat. magyarpolány és szentgál után szerdán ösiben rendeztek barátsági napot, amelyen résztvett és előadást tartott paul schober, az ndk kulturális és tájékoztatói irodájának igazgatója. /mti/

---

bb 71. csehszlovák mezőgazdasági küldöttség a szekszárdi állami gazdaságban

vid/ká/sk/m

1964. április 29.

szerdán a csehszlovákiai bajcsi állami gazdaságból 8 tagú küldöttség érkezett tanulmányi látogatásra a szekszárdi állami gazdaságba, a vendégek, akik a szekszárdiak másfél hónappal ezelőtti látogatását viszonyozzák, megtekintették a gazdaság öntözési, talajelőkészítési, szőlőiskolázási és telepítési munkáit, az állattenyésztést, a még épülőfélben levő szőlőfeldolgozó „gyárat”, tanulmányozták a nagyüzemi szőlőtermesztési módszereket és a szabadtartásos istállórendszert. /mti/

---

bb 72. 564.000 forint értékű társadalmi munkát vállaltak a mohácsiak

vid/j/m/fm

1964. április 29.

a mohácsi városi tanács végrehajtóbizottságának szerdai ülésén beszámoltak arról, hogy a parkosításhoz, ut- és járdaépítéshez, a dunai strand, az iskolák, művelődési házak, sportpályák csinosításához összesen 564.000 forint értékű társadalmi munkát ajánlott fel a lakosság. a parkosítást, virágültetést városzerte megkezdték, s ehhez a díszcserjéket, virágokat a tanács bocsátja rendelkezésre. /mti/

16.44/-n

-52-

1715

P

bb 76. ülést tartott a hazafias népfront borsod megyei elnöksége

vid/j/m/fm

1964. április 29.

a hazafias népfront borsod megyei elnöksége szerdán ülést tartott miskolcon. az értekezleten a népfrontbizottságok munkamódszereinek és munkastilusának javításáról, valamint a megye vízgazdálkodásának helyzetéről és az ezzel kapcsolatos mozgalmi feladatokról tanácskoztak.

az öntözhető területek fejlesztéséről hegyi imre, a népfront borsod megyei bizottságának alelnöke tartott beszámolót. elmondta, hogy ehhez a munkához már eddig is jelentős segítséget nyújtottak a mozgalomban dolgozó műszaki szakemberek, példaként megemlítette, hogy a hazafias népfront országos tanácsa mellett működő műszaki akcióbizottság társadalmi munkával részletes tervet készített a tiszapalkonyai hőerőmű hűtővizének hasznosítására. e szerint a tiszából kiemelt és már munkát végzett vizet nem engedik vissza a folyóba, hanem öntözési célokra használják. a nagy mennyiségű vízzel a mezőcsáti járásban mintegy 26.000 holdon alakíthatnak ki virágzó belterjes mezőgazdaságot. ennek megvalósításához azonban az is szükséges, hogy az érdekelt közösségek a népfront összefogásával mielőtt készítsék el az agrárgazdasági terveket. ezért - többek között - javasolta, hogy a megyei tanács mezőgazdasági állandó bizottsága a népfront támogatásával szervezzen tájfejlesztési bizottságot, és azokon a területeken, ahol öntözéses gazdálkodást kívánnak folytatni, segítsék a műszaki és agrárgazdasági tervek kidolgozását. a szakemberképzés érdekében a tsz akadémiákon létesítsenek olyan tagozatot, amelyen a dolgozók megismerkedhetnek a vízgazdálkodás kérdéseivel, az öntözéses területek fejlesztésének fontosságát pedig előadásokon népszerűsítsék.

a beszámolót vita követte, és az elhangzott javaslatokat eljuttatják a megyei tanácshoz. /mti/

---

bb 78. az operaház művészeinek találkozója a műszaki egyetem hallgatóival

t s/gg/m/fm

1964. április 29.

a magyar állami operaház több művésze szerdán délután ellátogatott a budapesti műszaki egyetem hallgatóihoz. a baráti találkozó után a művészek hangversenyt adtak. többek között fellépett komlóssy erzsébet, czanik zsófia, reményi sándor és radnai györgy. /mti/

16.58/-n

-53-

1715
P

le

bb 66. vas megyei papok békegyűlései

vid j vm fm 1964. április 29.

Szerdán szombathelyen a megyei tanács nagytermében papi békegyűléseket tartottak. a katolikus és a protestáns papok gyűlésein Lukács Tibor újságíró tartott tájékoztatót az időszerű nemzetközi kérdésekről. /mti/

- . -

bb 74. a mahart közli,

k hb j gg vm ki 1964. április 29.

hogy április 30-tól megindítja a Gellért tér-Újpest közötti vizibuszjáratot. /mti/

- . -

bb 75. Holló László festőművész kiállítása a debreceni tudományegyetemen

vid j vm fm 1964. április 29.

Szerdán a debreceni Kossuth Lajos tudományegyetem aulájában - az egyetemi szakszervezeti és Kisz-bizottság rendezésében - megnyitották Holló László Kossuth-díjas érdemes művész gyűjteményes kiállítását. Dr. Woynarovich Elek, az egyetem tudományos rektorhelyettese köszöntötte a megnyitón megjelent idős művészt, majd Dr. Bán Imre egyetemi tanár nyitotta meg a tárlatot. A kiállításon 40 olajfestmény és tusrajzok láthatók. /mti/

- . -

bb 73. átadták a minisztertanács és a szot vándorzászlaját az esztergomi „Labor”, műszeripari műveknek

vid lk vm ki 1964. április 29.

Szerdán délután az esztergomi „Labor”, műszeripari művek dolgozóinak átadták a minisztertanács és a szot vándorzászlaját. az ünnepségen részt vett nemeslaki Tivadar, az MSZMP központ bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, György Gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes adta át a zászlót, amelyet a gyár dolgozóinak nevében Lehner Károly vezérigazgató vett át. /mti/

- . -

16.05/-n

-54-

1745

P.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 31. /lku beszéd ... 7. folyt./ 4/ bek. 1 és utolsó sorában az idézőjelet kérjük törölni,

az utolsó sorban a szöveg helyesen:

...felemelkedés útját.
/mti/

- . -

bb 79. andrijan nyikolajev sajtóértekezlete az újságíró szövetségben

t bc/bi/hi/ms/vt/tm/m/zs

1964. április 29.

Andrijan Nyikolajev, szovjet űrhajós alezredes szerdán délután a magyar újságírók országos szövetségének székházában találkozott a magyar sajtó, rádió és televízió képviselőivel, valamint a külföldi tudósítókkal. a sajtóértekezleten résztvett Naményi Géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, Szakasits Árpád, a muosz elnöke, Zádor Endre, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője. jelen volt g.a. Gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete is.

A résztvevőket Naményi Géza, a tájékoztatási hivatal vezetője üdvözlölte. külön köszöntötte Andrijan Nyikolajev alezredest, a szovjet űrhajós-egység parancsnokát, aki zsufolt programja ellenére időt szakított arra, hogy találkozzék a sajtó képviselőivel, s válaszoljon kérdéseikre.

az írásban benyújtott kérdések közül az első a néphadsereg szerkesztőségé volt: vitathatatlan, hogy a szovjetunió rakéta-technikája legelső a világon. ön, mint az űrhajókat hordozó óriás-rakéták ismerője, s kipróbálója, mondhatna-e valamit ezeknek a rakétáknak a teljesítményéről, pontosságáról, az űrhajók irányításának további tökéletesítéséről.

válasz: Mielőtt válaszolnék a kérdésekre, szeretném felhasználni az alkalmat arra, hogy tiszta szívből köszönetet mondjak a magyar kormánynak és személyesen Kádár János elvtársnak a meghívásért, s tolmácsoljam az egész magyar népnek a szovjet nép forró üdvözlését, és barátaim, az űrhajósok üdvözlését. /taps/ Uj nagy sikereket kívánok a magyar népnek a szocialista társadalom építésében, jó egészséget, sok boldogságot.

- először azt szeretném elmondani, hogy űrhajóink hordozó-rakétái rendkívül nagy teljesítményűek. a rakéta hajtóművek teljesítő képessége eléri a 20 millió lóerőt. a rakéták és űrhajók rendkívül pontosan irányíthatók. a pilóta a föld bármely pontján „leheteti”, űrhajóját az északi, illetve a déli szélesség 65... foka között. ha az volna a feladat, hogy az űrhajót Magyarország területén szállítsuk le, tökéletesen megoldható lenne, s akár Budapest határában is földet érhetne az űrhajó.

tovább tökéletesítjük az űrhajókat. /folyt.köv./

16.20/-n

-55-

1745

lc

bb 79. /andrijan nyikolajev... 1. folyt./ m

ebből a célból a poljot-típusú űrhajókkal folynak kísérletek. ezek automatikusak, úgy vezérlik őket, hogy nemcsak a pálya síkján tudnak manőverezni, hanem le is térhetnek arról. egyébként a poljot űrhajóról később szólnok, mert van egy külön erre vonatkozó kérdés is. /folyt.köv./

bb 77. megalakult a magyar közgazdasági társaság baranya megyei csoportja

vid/j/m/ki

1964. április 29.

kedden pecsett megalakult a magyar közgazdasági társaság baranya megyei csoportja. az alakuló ülésen részt vett dr. garamvölgyi károly pénzügyminiszterhelyettes, a társaság főtitkára, paikó sándor, a baranya megyei tanács vb. elnöke. a társaság felépítését, céljait dr. garamvölgyi károly ismertette, majd megválasztották a baranya megyei csoport tisztikarát. az alakuló ülést szerdán tudományos ankét követte, amelyen baranya, somogy és tolna megye távlati fejlesztési tervét vitatták meg. /mti/

---

bb 80. átvették a vörös vándorzászlót az ém építőgépjavitó és gyártó vállalat fűtőberendezési gyárának dolgozói

k sb/gk/m/ki

1964. április 29.

a béke uti munkásszállók művelődési házában szerda délután simor jános építésügyi miniszterhelyettes adta át a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlóját az ém építőgépjavitó és gyártó vállalat fűtőberendezési gyára dolgozóinak. a megtisztelt zászlot varga lászló, a gyár igazgatója vette át. az ünnepségen jelen volt, vass imre, a szot elnökségének tagja, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára is. /mti/

17.30/-n

18⁴⁰
P

-56-

bb 81. az ensz kábitószer bizottsága

Lk/m/zs

1964. április 29.

genfben május 4-től 8-ig tartja 19. ülészetakát. az ülészetakon dr. vértés imre, a fővárosi tanács gyógyesztártári központjának igazgató főgyógyesztársze vezetésével magyar delegáció vesz részt. /mti/

---

bb 82. a fodrász, a fényképész és a szikviz-üzletek nyitvatartási rendje

k hbj/gg/m/ki

1964. április 29.

a budapesti fodrász- és fényképész üzletek április 30-án, csütörtökön egész nap nyitva tartanak, május 1-én és május 2-án zárva lesznek. az egyébként vasárnap nyitvatartó ilyen üzletek május 2-án a szokásos vasárnapi nyitvatartási rend szerint állnak a közönség rendelkezésére.

a szikviz előállító magánkisiparosok április 30-án, csütörtökön egész nap kiszolgálják a vásárlókat, május 1-én zárva lesznek, május 2-án pedig a vasárnapi nyitvatartási rend szerint árusítanak. /mti/

---

bb 83. átvették a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlóját az ém. földmérő és talajvizsgáló vállalat dolgozói

k sb/gk/m/ki

1964. április 29.

az ém. földmérő és talajvizsgáló vállalat dolgozóinak szerda délután szalontai lajos, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének titkára adta át a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlóját. a vállalat dolgozóinak nevében dr. gabos gyógy igazgató vette át a zászlot. az ünnepségen jelen volt dr. szabó jános építésügyi miniszterhelyettes is. /mti/

17.49/-nn

18⁴⁰
P

-57-

le

bb 79. /andrijan nyikolajev ... 2. folyt./ m

az esti hirtlap szerkesztősége a tavaly augusztusban életbelépett szovjet-amerikai űrkutatási szerződés keretében folyó közös kísérletekről érdeklődött, s arról, hogy a nemzetközi helyzet enyhülése hogyan függ össze közös űrkutatási programmal?

válasz: e program keretében jelenleg automatikus mesterséges holdak segítségével rádiótechnikai vizsgálatok folynak, a jövőben minden bizonnyal kiszélesítik a programot és közös űrkutatási kísérleteket hajtanak végre, a közös űrkutatási kísérletek kétségkívül hozzájárulhatnak a nemzetközi feszültség enyhítéséhez. a nemzetközi helyzet enyhítésére már számos nagyjelentőségű kezdeményezés történt. az első nagy lépés az volt, hogy az elmúlt évben aláírták a nukleáris kísérletek részleges megszüntetéséről szóló egyezményt, amely megszünteti a kísérleteket a világűrben, a föld felszínén és a vizalatt. nemrég a szovjet és az amerikai kormány nyilatkozatot adott ki arról, hogy csökkentik a katonai célokra felhasználható hasadó anyagok termelését. igen jelentős lépések ezek, amelyek a nemzetközi feszültség enyhülésére vezethetnek.

a lobogó szerkesztősége azt kérdezte, hogy nyikolajev szerint van-e lehetőség arra, hogy Magyarország vagy más baráti ország valamilyen formában - ha csak szerény keretek között is - részt vállaljon a szovjetunió űrkutatási programjában? elképzelhető-e, hogy egy későbbi időpontban a szocialista országok fiai, lányai is a szovjetunióban kapjanak kiképzést és űrutazást tehessenek.

válasz: személyes véleményem az, hogy a jövőben, mind Magyarországról, mind pedig a többi szocialista országból is, részt vesznek majd barátaink az űrutazások előkészítésében és végrehajtásában. nyugodtan elmondhatjuk, hogy nem is a távoli jövőben már lesznek olyan többszemélyes űrhajók, amelyeknek fedélzetén nemzetközi expedíciók indulnak, köztük magyarok is. emlékeztetem önöket a repülés fejlődésére. ötven év alatt a repülés igen sokat fejlődött. kezdetben csak az erős, külön erre kiképzett emberek repülhettek. ma viszont bárki felülhet a repülőgépre, idősebb emberek épp úgy, mint kisgyerekek. a jövőben minden bizonnyal lesznek olyan sokszemélyes bolygóközi űrhajók, amelyeknek fedélzetén különböző országokból nemcsak férfiak utaznak, hanem nők is, hiszen nők nélkül egy ilyen utazás szinte elképzelhetetlen. /derültség/

/folyt.köv./

18.15/-n

1840

P

-58-

bb 79. /andrijan nyikolajev ... 3. folyt./ m

a következő kérdést a magyar távirati iroda tette fel: az űrhajós repülés közben mivel tölti idejét, milyen feladatokat kap, mit csinál „szabadidejében„?

válasz: ha mindazt elmondanám, ami az űrhajós programjában van, nagyon sokáig kellene beszélnem. ezért csak néhány feladatra térek ki, amelyet az űrhajós utja során végrehajt.

az űrutazás programja igen gazdag. ezt már előre megadják az űrhajó fedélzeti naplójában, amelyben pontosan megszabják, mikor, mit kell tennie. az űrhajós-pilóták utjukon igen sok bonyolult tudományos kísérletet végeznek el, és rajtuk sok biológiai megfigyelést is végrehajtanak. az eddigi kísérletek során megvizsgálták, hogyan hatnak a különböző körülmények, - mindennek előtt a súlytalanság állapota - az emberi szervezetre, elsősorban a vestibuláris rendszerre.

a program során az űrhajósok jó felvételeket kell készítenie a világűrrel. filmfelvevőgépeinkkel számos felvételt készítettünk, például a föld horizontjáról. az űrkutatásokról szóló filmekben sok olyan felvétel szerepel, amelyet űrhajósok készítettek a világűrben megtett utjukon. sokmillió mozilátogató láthatta, milyen a földünk a kozmikus magasságból.

nyikolajev ezután elmondta, az űrhajóban nem volt szabadideje ha csak azt az időt nem számítjuk ilyennek, amikor étkezett, illetőleg aludt.

a néphadsereg szerkesztősége megkérdezte, hogy a következő, még ismeretlen űrrepülőök hogyan élnek, hogyan készülnek feladataik végrehajtására. lesz-e a közeljövőben feleségének követője a világűrben?

válasz: a jövőben űrhajósok terv szerint élnek, dolgoznak, készülnek feladataikra. azt mondhatnám, állandó készenlétben vannak, hogy bármikor végrehajtsák a megszabott „űrfeladatot„.

az előkészítés különleges program alapján végzik. reggel legalább 35-40 percet tornával töltünk. ez nagyon hasznos, önöknek is, akik itt ülnek, azt tanácsolnám, hogy foglalkozzanak egy kicsit reggeli tornával. /derültség/ reggelire rendszerint tejet, vagy kefir, gyümölcsöt és gyümölcslevet, főtt tojást vagy rántottát kapunk. ez az első fogás. ezután jön a tea vagy kávé, zsemlyét, vajot, sajtot, túrót eszünk, általában azt, amit kívánunk. /derültség/. a jó reggeli után kezdjük el a foglalkozásokat.
/folyt.köv./

18.22/-n

1920

P

-59-

bb 79. /andrijan nyikolajev ... 4. folyt./ m

a napi munkarendben szerepel kétórás fizikai edzés is. különböző edzésfajtákat végzünk. a centrifugán, a különböző próbapadokon, és számos orvosi kísérletet is végeznek rajtunk.

azoknak az űrhajósoknak a napirendje, akik már jártak a kozmoszban zsufoltabb. jelenleg valamennyien akadémián tanulunk, és miután hazatértünk, otthon még fel kell készülnünk a következő napi foglalkozásra. az oktatók természetesen nem tesznek velünk kivételt. ha az órán nem tudunk felelni, az bizony nagyon kellemetlen és szégyelni való dolog. ezért otthon bizony sokat kell az asztal mellett ülnünk.

azok az űrhajósok, akik már jártak a kozmoszban, társadalmi munkában, beszámolnak élményeikről, tapasztalataikról üzemekben intézményekben találkozókon vesznek részt. vannak külföldi utak is! /derültség/ az űrhajós képviselőnek parlamenti munkáját is el kell látnia. szóval az űrhajósok napirendje eléggé zsufolt, terjedelmes, és azt mondhatnám, hogy ritkán van szabadidőnk.

a kérdés második részére válaszolva elmondhatom, hogy lesznek további női űrutasok is, tehát ne nyugtalankodjanak a kedves és csinos fiatal lányok, asszonyok.

a magyar nemzet szerkesztőségének kérdése: milyen összefüggések vannak a különböző szonda, poljot és kozmoszkísérletek, valamint az emberek részvételével folyó további - nyilván tervbe vett - űrkísérletek között?

válasz: természetesen van kapcsolat az automatikus űrállomásokkal folytatott programok, tehát a szonda, a poljot és a kozmosz-kísérletek között. a szonda és a kozmosz-típusú automatikus űrállomások segítségével a világűr vizsgálatát, például az első és a második sugárzási övezet kiterjedését, a sugárzás erősségét, a nap különböző sugárzásait, stb. korábban például a tudósok nem tudták, milyen kiterjedésűek a sugárzási övezetek. a világűr rendszeres vizsgálatának megindulása után kiderült például, hogy az északi- és a déli sark felett nincs sugárzási övezet. valószínű, hogy a jövőben, éppen az űrhajósok biztonsága érdekében, az űrhajók az északi és a déli sark felett fognak átjutni ezeken az övezeteken, azért hogy az űrhajósok szervezetét semmi károsodás ne érje.

/folyt.köv./

18.40/-n

1930

P

-60-

bb 79. /andrijan nyikolajev ... 5. folyt./ m

a népszabadság és a rádió szerkesztőségének kérdésére válaszolva.

- a poljot típusú űrhajók szerepe rendkívül nagy az űrhajózás fejlesztésében. a poljot 1. az űrben manőverezve megváltoztatja pályasíkját, a föld felszínéhez viszonyított magasságát, irányát - ezek a változások azonban nem voltak nagyok. a poljot 2. már sokkal bonyolultabb feladatokat hajtott végre a közelmultban. erről részletesen beszámolt a sajtó. azt szeretném csak hangsúlyozni, hogy a poljot űrhajók segítségével végzett kísérletek igen nagy szerepet töltenek be az űrhajók manőverezésének tanulmányozása terén. ezeknek az űrhajóknak a segítségével vizsgálták a manőverezés lehetőségeit, például a repülés magassága, a pályatest síkja megváltoztatásának módjait. e kísérletek különösen azért jelentősek, mert hozzájárulnak, hogy megvalósuljon két űrhajó találkozási, összekapcsolási a világűrben. ezért az űrhajókön különleges kormányzó berendezésnek kell lennie, amelynek segítségével a két űrhajót egymás közelébe, közvetlen szomszédságába lehet vezérelni, hogy össze lehessen kapcsolni őket. a poljot űrhajókkal végzett kísérletek eredményeit hasznosítják a jövőben.

a magyar rádió kérdése:- mi a véleménye az egyesült államok ugynevezett „gemini-program”, -járól, amelynek keretében két embert kívánnak feljuttatni egy űrhajóban a világűrbe?

válasz: ha az egyesült államok megvalósítja ezt a programját, s egy űrkabinban két űrhajóst juttat fel a világűrbe, ez igen jelentős eredmény lesz. a világűr meghódítása tulajdonképpen csak most kezdődött meg, s ez a tudomány fejlődik mind az egyesült államokban, mind nálunk. mi magunk leszünk a tanúi annak, hogy a világűr meghódításának tudománya mennyire haladt előre az egyik, vagy a másik országban az idő majd megmutatja.

a népszava kérdése: véleménye szerint hány év múlva kerüli meg a holdat és tér vissza a földre embert szállító űrhajó, mikor ereszkedik le ember-vezérelte űrhajó a hold felszínére. ?

válasz: erre azt mondhatom: napjainkban olyan gyorsan fejlődik a tudomány, a technika, hogy talán jobb, ha nem találgatunk, bizonyos azonban, hogy ilyen űrutazásra a jövőben feltétlenül sor kerül.

/folyt.köv./

18.49/-n

1930

P

-61-

bb 87. átadták a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját a humán oltóanyagtermelő és kutató intézet dolgozóinak

t áe tné vm sr

1964. április 29.

a humán oltóanyagtermelő és kutató intézet dolgozói szerdán délután ünnepi gyűlést tartottak abból az alkalomból, hogy az elmúlt évi jó munkájukért elnyerték a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. a minisztertanács és a szot elnöksége nevében dr. vilmon gyula miniszterhelyettes üdvözölte a dolgozókat, és átadta a vándorzászlót veres gábor igazgatónak./mti/

- . -

bb 84. megvitatták a kgst-államok bányafőfelügyelőségeinek együttműködési alapelveit

szf hné vm ki

1964. április 29.

április 23- és 28. között budapesten tartotta második ülését a kgst szénbányászati állandó bizottságának a munkabiztonsággal és egészségüggyel foglalkozó negyedik számú tudományos műszaki tanácsa.

az ülésen részt vett a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a lengyel népköztársaság, a román népköztársaság, a szovjetunió és a csehszlovák szocialista köztársaság szakértői küldöttsége.

megvitatták a szénbányászati biztonsági szabályzat egyes fő tételei egységesítésének elveit, ami elengedhetetlen a szénbányászati berendezések gyártásának kooperációjához és szakosításához. elfogadták az egységesítés programját. meghatározták a bányamentésben alkalmazott, a külső levegőtől független mentőkészülékek egységes műszaki és egészségügyi követelményeit, továbbá a sűrített oxigénnel működő regenerálós mentőkészülékek ideiglenes egységes vizsgálati módszerét. az ezzel kapcsolatban összeállított követelmény-jegyzék vezérfonal a bányamentő szolgálatban használandó új mentőkészülékek tervezésének, gyártásának és vizsgálatának engedélyezéséhez.

kidolgozták a bányamentők műszaki felszerelésének egységes nomenklaturáját és megvitatták a kgst-tagállamok bányafőfelügyelőségei együttműködésének alapelveit, aminek nagy jelentősége van a kgst-tagállamok szénbányászatában a munkabiztonság növelése szempontjából.

a tudományos műszaki tanács végül munkatervet fogadott el 1965-re a szénbányászat biztonságának és egészségügyi kérdéseinek kidolgozására./mti/

- . -

18.54/-n

-62-

1920

Zsolt
P.

bb 86. vízre bocsátották az első magyar szárnyas hajót

vid gg vm

1964. április 29.

szerda délután kettős esemény színhelye volt a nyolcszoros éülzem magyar hajó-és darugyár váci hajógyárának telepe. ez alkalommal került vízre a fecske nevű első, magyarországon készült hord-szárnyas hajó. a hatvanszemélyes vízi járművet 16-kerekes kocsi-val vontatták a hajógyár telepéről a dunai kikötőhöz, ahol az erzsébet hid építésénél közreműködő táncsics uszódaru segítségével emelték a vízre.

beledi dezső mérnököt a hajó kivitelezéséért a gépipari kiváló dolgozója jelvényvel tüntették ki.

ugyancsak ma délután bocsátottak vízre egy most elkészült, 150 személyes vizibuszt is. az előirt álló és futópróbák után a csehszlovák szocialista köztársaság részére szállítják le a váci hajógyárnak ezt az új vízi járművét./mti/

- . -

bb 88. nagykövetségi rangra emelik a magyar-afgán diplomáciai képviselőket

tné vm sr

1964. április 29.

a magyar népköztársaság és az afgán királyság között fennálló baráti kapcsolatok további megerősítésére a magyar népköztársaság kormánya és az afgán királyi kormány megállapodott, hogy jelenlegi, budapesten és kabulban működő követségüket nagykövetségi szintre emelik./mti/

- . -

bb 89. átadták a vörös vándorzászlót a győri pamutszövő és műbörgyárban

vid tné vm

1964. április 29.

a győri pamutszövő és műbörgyár is elnyerte a minisztertanács és a szot vándorzászlaját. az átadási ünnepséget szerdán délután tartották meg a gyár művelődési termében. a zászlót nagy józsefné könnyűipari miniszter adta át jankovich nándor igazgatónak. a szak-szervezetek országos tanácsát toth anna, a textilipari dolgozók szak-szervezetének főtitkára képviselte./mti/

- . -

18.58/-n

-63-

1920

Zsolt
P.

bb 90. átadták a vándorzászlót a chemolimpex vállalatnak

t sz/tné vm szf

1964. április 29.

a chemolimpex külkereskedelmi vállalat dolgozói szerdán vették át a minisztertanács és a szot ezuttal már másodszor elnyert - vörös vándorzászlaját, amelyet a kormány nevében bíró józsef külkereskedelmi miniszter, a szot képviselőjében szász ferencné, a kpvdz titkára adott át. a vándorzászlót és az oklevelet a dolgozók nevében virág miklós, a vállalat megbízott igazgatója vette át./mti/

- . -

bb 91. dobi istván tiltakozó távirata a délafrikai köztársaság elnökéhez

tné vm sr

1964. április 29.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke charles r. swarthoz, a délafrikai köztársaság elnökéhez intézett táviratában tiltakozott a délafrikai kormány fajüldöző politikája, a hazafias erők üldözése és ilyen ügyekben a halálos ítéletek meghozatala ellen. a távirat az egyesült nemzetek szervezetének alapokmánya, valamint az emberi méltóság nevében felhívással fordul a délafrikai köztársaság elnökéhez, hogy járjon közbe a haladó erők üldözésének megszüntetése és a hozott halálos ítéletek visszavonása érdekében./mti/

- . -

bb 92. zászlóátadás a budapesti gépállomáson

t cs tné vm

1964. április 29.

a budapesti mezőgazdasági gépállomáson szerdán ünnepséget rendeztek. dimény imre, az mszmp központi bizottsága mezőgazdasági osztályának vezetője ünnepi beszédében méltatta a már hatodizben él-üzem címmel, s az idén másodizben a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlójával kitüntetett gépállomás munkáját, majd átnyújtotta a vándorzászlót mateovics józsefnek, a kitüntetett gépállomás igazgatójának./mti/

- . -

a szerkesztőségek figyelmébe!

vm la

1964. április 29.

a bb 68. sz. hír/ ilku pál előadása az mszmp politikai akadémiáján/ negyedik sorában a művelődésügyi miniszter előadásának címe helyesen:

/mti/ „oktatásügyünk továbbfejlesztéséről.,,

- . -

19.00/-n

-64-

1964. 2. sz. P.

bb 93. átadták a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját a nagykovácsi konzervgyár dolgozóinak

vid gg vm

1964. április 29.

az élüzem címmel többszörösen kitüntetett nagykovácsi konzervgyár dolgozóinak szerdán a községi művelődési házban rendezett ünnepségen nyers rezső, az mszmp központi bizottságának titkára adta át a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját, amelyet kovács sándor gyárigazgató vett át, az ünnepségen köves jános élelmezésügyi miniszterhelyettes, csutorka lajos, az édosz főtítkára, valamint kurucz béla, a pest megyei pártbizottság titkára is részt vett./mti/

- . -

bb 94. stephan hermlin német költő előadása az írószövetségben

t áe gg vm fm

1964. április 29.

a magyar pen club szerdán az írószövetség székházában klub-délután rendezett, amelyen stephan hermlin német költő tartott előadást, az összejöveteleken a magyar irodalmi élet több képviselője részt vett és nagy érdeklődéssel hallgatták meg a vendég beszámolóját a német irodalom helyzetéről, problémáiról./mti/

- . -

bb 96. fővárosi művészek baráti találkozója a tizenöt éves békéscsabai napsugár bábegyüttessel

vid tm vm fm

1964. április 29.

a tizenöt éves működő békéscsabai napsugár bábegyüttes kedves vendégeket fogadott szerdán este. a balassi bálint művelődési házban baráti találkozóra érkeztek hozzájuk a budapesti állami bábszínház művészei, többek között dr. szilágyi dezső igazgató, bábjátékiró, kemény henrik bábművész, a népművészet mestere, óhidy lehel ,, a bábmozgatás iskolája,, című könyv szerzője./mti/

- . -

19.06/-n

-65-

1964. 2. sz. P.

bb 98. átadták a vörös vándorzászlót a lakk- és festékipari vállalat dolgozóinak

k szf/gg/m/vg

1964. április 29.

a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlójával kitüntetett lakk- és festékipari vállalat dolgozóit szerdán este a nehézipari minisztérium művelődési termében megrendezett ünnepségen vették át az 1963 évi jó munkájukkal kiérdemelt kitüntető jelvényt. a zászlót dr. szekér gyula, a nehézipari miniszter első helyettese adta át filipszki jános vállalati igazgatónak. /mti/

- . . -

bb 99. magyar-német barátsági est angyalföldön

t áe/hné/m/fm

1964. április 29.

a német demokratikus köztársaság budapesti kulturális és tájékoztató irodája, valamint a hazafias népfront 13. kerületi bizottsága szerdán zenés, műsoros estet rendezett a váci uti népfront-klubban. az esten inna maria jenns és max janssen, a berlini rádió énekesei szerepeltek. a baráti est közönsége nagy tetszéssel fogadta a vendégművészek műsorát. /mti/

- . . -

19.10/-n

-66-

1965. 2. 21.
P.

bb 95. muzeumigazgatók tanácsulése szolnokon

vid tm vm fm

1964. április 29.

szolnokon a kulturális hetek alkalmából kedden és szerdán rendezték meg az ország muzeumigazgatóinak tudományos tanácskozását. a művelődésügyi minisztérium és a szolnok megyei muzeumok igazgatósága által rendezett ülésen a régészeti területek törvényes védelméről, a muzeumi tárgyak nyilvántartásáról, a kiadványokról és a kiállítások rendezéséről folytattak hasznos eszmecserét. megállapították, hogy az ország különböző muzeumaiban több mint három és félmillió tárgyat őriznek s ezenkívül mintegy 450.000 töredéktárgy van birtokukban. a magyar muzeumok anyagát 1802 óta nem revidiálták, ezért tíz év óta tudományos alapossággal végzik az állandóan gyarapodó régészeti és természettudományi tárgyak számbavételét. a muzeum-vezetők foglalkoztak a felszabadulásunk 20. évfordulója tiszteletére rendezett legújabbkori történeti kiállítások előkészítésével is. a rendezők arra törekednek, hogy sokszínű, változatos dokumentációs anyaggal ismertessék meg a 20 év alatt elért eredményeket és a fejlődés távlatait. /mti/

- . . -

bb 97. operabemutató szegeden

vid j vm fm

1964. április 29.

a szegedi nemzeti színházban szerdán este hazánkban először mutatták be gottfried von einem „danton halála” című operáját. a mű bűchner drámájának felhasználásával készült. két felvonás hat képébe sűrítve a prózai előadás számos jelenetét. a neves osztrák szerzőnek ezt az operáját 1947-ben a salzburgi ünnepi játékokon mutatták be először. az előadás akkori sikeréhez magyar karmester is hozzájárult: fricsay ferenc vezényelte a zenekart.

a mostani szegedi bemutatón a főbb szerepeket gyimesi kálmán, vadas kiss lászló, szabó miklós, sinkó györgy és karikó teréz énekelte. a zenekart vaszy viktor vezényelte. a díszletek sándor lajos, a jelmezek bene jánosné és horváth ferenc tervei alapján készültek. az operát versényi ida rendezte.

a „danton halála” első magyarországi előadásán résztvett a szerző, gottfried von einem, a bécsi konzerthaus igazgatója és alfred schlee, a bécsi universal edition igazgatója is. /mti/

- . . -

19.15/-n

-67-

1966. 2. 21.
P.

bb 79. /andrijan nyikolajev ... 6. folyt./ m

ezután a jelenlevő ujságírók közül többen újabb kérdéseket tettek fel a. nyikolajevnek.

- a televízióknak a jövőben igen nagy szerepe lesz a világűr meghódításában - válaszolta nyikolajev a televízió munkatársának kérdésére, az eddigi űrutazások alkalmával kétoldalu rádió-kapcsolat állt fenn az űrhajók és a föld között, a televíziós kapcsolat csak egyoldalu volt: az űrhajók fedélzetéről közvetítettek televíziós adást a földre, sajnos, az űrhajók fedélzetén jelenleg még nincs olyan televíziós vevőkészülék, amely a földről sugárzott adásokat venné, a jövő űrhajóinak televíziós kapcsolata kétoldali lesz, ez feltétlenül szükséges is, az eljövendő űrhajósok így „szabad idejükben”, a földi televíziós adók műsorát is figyelhetik, s ha akkor felmerül olyan kérdés, mivel tölti az űrhajós a „szabadidejét”, elmondhatjuk, hogy a televízióban megnézzük ezt, vagy azt a filmet. /derültség/.

a taszsz budapesti tudósítója arról érdeklődött, hogy érzi magát Magyarországon, milyen benyomásokat szerzett itt-tartózkodása során.

az űrhajós elmondta, hogy nagyszerűen érzi magát hazánkban, megismerkedett budapesttel, s alkalma volt sok történelmi műemléket is megtekinteni.

- bárhol jártam, mindenütt nagy szeretettel, testvérként fogadtak. sok szépet és jót mondtak a szovjetunióról, a szovjet népről, a szovjet űrhajósokról. bensőséges, baráti hangulatu volt találkozásom kádár jános és dőbi istván elvtársakkal is. különböző kérdésekről beszélgettünk igen szívélyes légkörben, s úgy éreztem, mintha szeretett idősebb testvéreimmel, rokonaimmal, barátaimmal lettem volna együtt, egyszóval: nagyon jól érzem magam, mindjobban megszeretem ezt a szép országot, ezt a szép várost, mindjobban megszeretem a testvéri magyar népet. felhasználom ezt az alkalmat, hogy még egyszer köszönetet mondjak a magyar népnek testvéri, szívélyes fogadtatásáért, visszatérve hazámba, mindenről beszámolók majd.

/folyt.köv./

19.20/-n

20¹⁰
P

-68-

bb 79. /andrijan nyikolajev ... 7. folyt./ m

a magyar rádió munkatársának kérdéseire válaszolva, elmondta, hogy az űrhajós pilóták már sok országban jártak. ő is volt több tőkés országban, testvéri szocialista országban azonban most jár először.

- ami tyereskovát illeti, ő már megmutatta, hogy a nők nemcsak a földön, hanem a világűrben is egyenjogúak. fizikailag nagyon jól van, egészséges, és további megfelelő fizikai és szellemi felkészítés után ismét olyan állapotban lesz majd, hogy bármikor végrehajthat bármilyen rábizott feladatot.

hozzátette: ha azzal biznák meg őket, hogy közös űrutazást tegyenek, természetesen nagy örömmel teljesítenék ezt a megbízatást is.

a hold-utazásról szólva azt mondta, hogy ha az űrhajósokat ilyen feladatra készítik majd fel, a felkészülés programjába természetesen belevesznek majd különleges feladatokat is. például a hold-utazás előtt az űrhajók személyzetének meg kell ismerkednie a hold felszínével, a legrészletesebben tájékozódnia kell a hold térképén stb.

- ami az ujságírók űrutazását illeti, erre azt mondhatom: minél előbb, annál jobb! /derültség/ nekünk, űrhajósoknak természetesen ez könnyebb feladat, az ujságíróknak viszont abban van nagyobb gyakorlatuk, hogyan kell interjút készíteni, hogyan kell beszámolni a látottakról. így aztán az űrutazás után az ujságírók tartanak az előadásokat, beszámolókat arról, hogy mit is láttak. /derültség, taps/ mi, űrhajósok szívből kívánjuk ezt.

a magyar nemzet munkatársa megkérdezte, milyen speciális problémákkal foglalkozik akadémiai tanulmányai során.

/folyt.köv./

19.24/-n

20¹⁰
P

-69-

bb 100. átadták a vándorzászlót a fővárosi finommechanikai vállalat dolgozóinak

t kf tm vm

1964. április 29.

a fővárosi finommechanikai vállalat dolgozói szerdán ünnepséget tartottak a néphadsereg központi klubjában abból az alkalomból, hogy másodszor nyerték el a minisztertanács és a szot elnökségének vörös vándorzászlóját, az ünnepségen ott volt kelemen lajos, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese, és kádas istván, a szot nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője.

a vállalat dolgozóit kelemen lajos vb elnökhelyettes köszöntötte, s méltatta a kitüntetett üzem eredményeit, majd további sikereket kívánva átadta tököly menyhért igazgatónak a vörös vándorzászlót./mti/

- . -

bb 101. fogadás a japán követségen

t fe tm vm sr

1964. április 29.

ken-ichiro yoshida japán követ szerdán este fogadást adott japán nemzeti ünnepe alkalmából, a fogadáson megjelent kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, vass istvánné, az országgyűlés elnöke, bíró józsef külkereskedelmi miniszter, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, dr. bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, valamint a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet sok vezető személyisége, ott voltak a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők vezetői és tagjai./mti/

- . -

bb 102. időjárásjelentés

tm vm

1964. április 29.

a meteorológiai intézet jelenti április 29-én, szerdán 19 órakor

felhőátvonulások

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, helyenként eső, vagy zivatar, mérsékelt, időnként kissé megélénkülő nyugati-északnyugati szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 17-21 fok között./mti/

- . -

19.38/-n

-70-

20¹⁰

p

bb 79. /andrijan nyikolajev ... 8. folyt./ m

- mi, űrhajósok a zszukovszkij akadémián folytatjuk tanulmányainkat, ahol repülőmérnöki képeztést szerzünk. jelenleg az általános mérnöki tudnivalókkal ismerkedünk, s később, a harmadik és a negyedik évfolyamon részesülünk különleges szakképzésben.

ezután nyikolajev átadta űrhajós társainak üdvözlését, s elmondta, hogy jurij gagarin igen sokat mesélt Magyarországról a szeretetteljes fogadtatásról, arról, hogy milyen baráti érzésekkel viseltetik a magyar nép a szovjet nép iránt.

a repülés című lap munkatársa megkérdezte, hogy nyikolajev hány éves korában kezdett repülni, milyen kapcsolatban van a sportrepüléssel, hány ejtőernyős-ugrást végzett?

- 1950-ben, amikor behívtak a hadseregbe, repülőiskolába kerültem és ott hajózó-lövész kiképzést kaptam. körülbelül egy évig tanultam ezen az iskolán, azután kétmotoros gépen szolgáltam, mint hajózó lövész. 1951 őszén vadászrepülőiskolába kerültem, ahol 1954-ben fejeztem be a szolgálatot, ennek végeztével vadászrepülőként szolgáltam a légierő egy alakulatánál. igen sok ejtőernyős ugrást hajtottam végre, összesen 68-at.

a népszava munkatársa megkérdezte: terveznek-e a szovjetunióban olyan űrrepülést, amikor egy űrhajóban két ember foglal helyet?

- a szovjetunióban már korábban összeállították a világűr meghódításának többéves tervét. ez a program a világűr tervszerű tanulmányozását írja elő. az elkövetkező űrrepülésekben minden bizonnyal többszemélyes űrhajók is részt vesznek majd. ezzel kapcsolatban ismételnem alá kell húznom, hogy az űrhajózás nem topog egyhelyben, hanem állandóan fejlődik, előrehalad, s az egyszemélyes űrhajók után nyilván két- és több- személyes űrhajókat is építenek. tervünk ezt is előirányozza, és természetesen ezt is a kijelölt program szerint hajtjuk végre.

a népszabadság munkatársa arról érdeklődött, hogy nyikolajev megítélése szerint a 30-40 évesek nemzedéke megéri-e a rendszeres föld-hold űrutazást?

- természetesen megéri - hangzott a válasz.

/folyt.köv./

l

19.49/-n

-71-

20¹⁵

p

bb 79. /andrijan nyikolajev ... 9. folyt./ m

k.s. narayana swamy, a délindiai bangalore városban megjelenő prajavani című ujság szerkesztője nyikolajev űrrepülési tapasztalatairól érdeklődött.

- azt mondhatom, hogy az egész ut rendkívül érdekes volt számomra, a rajt pillanatától a földet-érésig. mindkét bizonyára érdekel a súlytalanság állapotának kérdése.

- az itt ülők természetesen nehezen képzelhetik el, hogy mit is jelent az űrhajós számára a súlytalanság, mit érez és milyen helyzetet foglal el közben. ráadásul az űrhajós minden pillanatban más és más helyzetet foglal el a földhöz viszonyítva is és az űrkabin belsejéhez viszonyítva is. teljesen közömbös számára, hogy lábbal, vagy fejjel van-e felfelé, az oldalán helyezkedik el, vagy bármilyen más testhelyzetet foglal el. nagyon nehéz egyszerű szavakkal kifejezni azt, hogy mit is jelent a súlytalanság, olyan embereknek, akik nem próbálták ki. valójában csak akkor tudja az ember elképzelni, amikor már járt a világűrben, kipróbálta annak kellemes oldalát, és kellemetlen oldalát is.

- a súlytalanság állapotában az emberi szervezetnek különösen a vestibuláris rendszerére nehezedik nagy megterhelés. az olyan ember, aki nem készült fel erre, úgy érezheti magát, mint-ha tengeri betegség kínozná. ezért aki nem készült fel rá, nem tölthet el huzamosabb időt a világűrben. hogy elkerüljük ezt a kellemetlen állapotot, már a földön sokirányú kiképzésben részesültünk, amely a súlytalanságra is előkészített bennünket.

az esti hírlap munkatársának kérdésére válaszolva nyikolajev alezredes beszámolt arról, hogy a felkészülés programja meglehetősen feszített. a kisebb és nagyobb fizikai megterhelések elviselésére végzett edzések bonyolultak és nehezek. bizony ezek nagy megterhelést rónak az űrhajós pilótára, azt azonban nehéz lenne megmondani, hogy a különböző edzések közül melyik a legnehezebb.

a magyar rádió munkatársának válaszolva el...

/folyt.köv./

19.5/8/-n

2035

P

-72-

fc

bb 79. /andrijan nyikolajev ... 10. folyt./ m

- hajlandók vagyunk az amerikai űrhajósokkal találkozni, nagyon szívesen osztjuk meg velük tapasztalatainkat. szívesen beszélgetnénk velük mindarról, amit már elértünk az űrhajózás fejlesztésében és elkövetkező terveinkről is, ami az esetleges amerikai, vagy angliai utazást illeti, ha megfelelő meghívás érkezik, a szovjet űrhajósok nagy örömmel tesznek annak eleget.

az élet- és tudomány munkatársa az űrrepülésekkel kapcsolatos élettani problémákról érdeklődött.

nyikolajev elmondta, hogy tyitovnál jelentkeztek átmeneti zavarok a vestibuláris rendszerben. ez nagyon rövid ideig tartó jelenség volt, azután elmúlt. utána kitűnően tudta megoldani feladatát és annak valamennyi részletét teljességgel végre is hajtotta.

- ami gagarin és tyitov a vérképének elváltozását illeti, ezzel kapcsolatban megemlítem, hogy ilyen elváltozás földi körülmények között is előfordul. amikor például az orvos a tüdőt, a gyomrot, vagy a szívet röntgensugarakkal vizsgálja, a vizsgálat alatti és utáni vérkép nem teljesen azonos. ez nem jelenti a vér összetételének megváltozását, csak azt mutatja, hogy hány röntgen erősségű besugárzást kapott a szervezet. az űrutazás során egyébként a besugárzás mennyisége rendkívül alacsony és semmiféle tartós hatást nem gyakorol az emberi szervezetre.

végül a filmhíradó munkatársának válaszolt nyikolajev .

- űrhajóinkon közönséges, a földön is használt filmfelvevő gépek vannak. igen sok felvételt készítettünk mi, űrhajósok kézi kamerával. azokat a felvételeket, amelyek jól sikerültek, belefoglalták az űrhajósok előkészületeiről, illetve az űrutazásokról készített filmekbe .

/folyt.köv./

20.04/-n

2035

P

-73-

fc

/bb 79. andrian nyikolajev.....11.folyt./vm

- a jövőben természetesen lesznek olyan úrutazások, amelyek során az űrhajós elhagyja az űrhajó kabinját, kilép a világűrbe, de nemcsak azért, hogy űrfelvételeket készítsen, hanem különböző más feladatok végrehajtására. például ahhoz, hogy nagyobb űrállomásokat szereljenek össze a világűrben, feltétlenül el kell hagyni az űrhajó fedélzetét és a világűrben kell építkezni, szerelni. a jövőben biztosan sor kerül erre is.

a sajtókonferencia szakasits árpádnak, a magyar újságírók országos szövetsége elnökének zárszavával ért véget.

- engedje meg, kedves nyikolajev elvtárs, hogy köszönetet mondjak önnek látogatásáért. kérem adja át a magyar újságíró társadalom forró üdvözlését a mi kedves valentyinánknak - ugye megengedi, hogy így szólítsuk - hiszen mi családtagnak érezzük őt valamennyien. *... majd 49*

- végül kérem, tolmácsolja üdvözlésünket az űrhajós család valamennyi tagjának. kívánjuk, érjenek el további nagy sikereket nemes küldetésükben! ehhez mindannyiuknak jó egészséget, egyéni életükben sok-sok boldogságot kívánunk. /mti/-

...

le

20.10/-n

-74-

2035

P

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 79. /andrijan nyikolajev ... 5. folyt./ 1. bek. 1. sorában a szöveg helyesen:

a népszabadság és a rádió szerkesztőségének kérdésére válaszolva így folytatta:

- a poljot ...

/mti/

...

bb 103. két gyermek halálát okozta a játék a tüzzel

tm/m/sr

1964. április 29.

doma józsefné alsónémedi, corvin ottó utca 49 szám alatti lakos magára hagyta ilonka nevű 9 éves és istván nevű 4 éves gyermekét. a lakásba bezárt gyermekek gyufával játszottak és közben tüzet okoztak. a tűz következtében mindkét gyermek életét veszítette. a gondatlan anya ellen eljárás indult. /mti/

...

bb 104. a magyar unesco bizottság

tm/m

1964. április 29.

és a kulturális kapcsolatok intézete az eötvös loránd tudományegyetem spanyol szakos hallgatói és a magyarországon tanuló latin-amerikai ösztöndíjasok baráti találkozóját rendezte meg az egyetemen a most zárult latin-amerikai hét alkalmából.

az elte unesco-köre által szervezett rendezvény-sorozaton érdeklődéssel kísért előadások, zenés irodalmi műsor, és filmbemutatók is hozzájárultak a latin-amerikai országok politikai, gazdasági és kulturális életének megismertetéséhez. /mti/

...

le

20.20/-n

-75-

2042

P

bb 105. átadták a tiszapalkonyai hőerőmű dolgozóinak a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját

vid tm vm

1964. április 29.

a tiszapalkonyai hőerőmű vállalat dolgozóit az idén hatodszor nyerték el az élüzem címet és harmadszor a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. ebből az alkalomból ünnepséget rendeztek az erőmű udvarán felállított szabadtéri színpadon.

a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját dr. Lévai andrás nehézipari miniszterhelyettes és polyák jános, a vasas szakszervezet főtitkára adta át az áramgyár dolgozóinak./mti/

- . -

bb 106. átadták a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját a villamosállomásszerelő vállalat dolgozóinak

t sl tm vm

1964. április 29.

a villamosállomásszerelő vállalat dolgozóit 1963-ban elért eredményeikért szerdán este vették át a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. a vasas szakszervezet székházának dísztermében rendezett ünnepségen résztvevett kincses istván kohó-és gépipari miniszterhelyettes és keszei károly, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára is. a zászlót kincses istván miniszterhelyettes adta át král endrének, a vállalat igazgatójának./mti/

- . -

bb 107. átvették a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját az ém gyárkéményépítő vállalat dolgozóit

t sb tm vm

1964. április 29.

az építők szakszervezetének dózsa györgy uti székházában szerdán este dr. trautmann rezső építésügyi miniszter nyújtotta át a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját az ém gyárkéménykázán-, kemence-építő hő-és savszigetelő vállalat dolgozóinak. a vállalat munkásainak nevében tárnok jeno igazgató vette át a kitüntető versenyzászlót. ezután a munkaverseny legjobbjai között 280 kiváló dolgozó jelvényt és oklevelet, továbbá mintegy 360.000 forint pénzjutalmat osztottak ki./mti/

- . -

20.26/-n

-76-

2042
P

bb 108. átadták a minisztertanács és a szot vándorzászlaját a sport-hangszer-, játékaru nagykereskedelmi vállalat dolgozóinak

t kf tm vm

1964. április 29.

szerdán este a royal szálló éttermében tartotta ünnepségét a kiváló vállalat címmel, valamint a minisztertanács és a szot elnökségének vándorzászlajával kitüntetett sport-, hangszer-, játékaru nagykereskedelmi vállalat. az ünnepségen a minisztertanács nevében halász jános belkereskedelmi miniszterhelyettes, a szot nevében pedig ruff józsef, a kpvd sz budapesti bizottságának titkára köszöntötte a kitüntetett vállalat dolgozóit, majd átadták a vörös vándorzászlót./mti/

- . -

20.37/-n

-77-

2042
P

le

a szerkesztőségek figyelmébe!

n/La

1964. április 29.

a bb 79. sz. hír:/ nyikolajev sajtóértekezlete/
első bekezdésének hatodik sorában a név helyesen:

z á d o r t i b o r,

a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője.

..

21.34/szb

bb. 109. delegációk utazása és érkezése a május 1-i ünnepségekre

tm/fm/gy/La

1964. április 29.

szerdán további szakszervezeti delegációk utaztak külföldre a május 1-i ünnepségekre, a szovjetunióba blaha bélának, a bányász szakszervezet főtitkárának; Lengyelországba apró józsefnek, a textilipari dolgozók szakszervezete titkárának; csehszlovákiába nagy úszónak, a kereskedelmi- pénzügyi- és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete titkárának és romániába dr. persch gézának, a szakszervezetek zala megyei tanácsa titkárának vezetésével utazott küldöttség.

ugyancsak szerdán újabb szakszervezeti küldöttségek érkeztek hazánkba, megérkeztek a szakszervezeti világszövetség, a szovjetunió, bulgária, románia, Lengyelország, csehszlovákia, a német demokratikus köztársaság, jugoszlávia, guinea és a mali köztársaság szakszervezeteinek küldöttségei. megérkeztek továbbá a német szövetségi köztársaság dolgozóinak és az osztrák szakszervezeti egység frakciónak küldöttségei is./mti/

..

- v é g e -

22.35/gy

- 78 -

22.59 / *per*

mti hivatalos közlemények

1964. április 29.

bb 85. a minisztertanács ülése

vm La

1964. április 29.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács szerdán ülést tartott, meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette apró antalnak, a kormány elnökhelyettesének a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa végrehajtó bizottságának tizenkettedik üléséről szóló jelentését.

a földművelésügyi miniszter a tavaszi mezőgazdasági munkák előrehaladásáról számolt be, a minisztertanács a beszámolót tudomásul vette.

a kormány megvitatta és elfogadta a földművelésügyi miniszternek és a pénzügyminiszternek a termelőségtervezetek, valamint az állami gazdaságok/gazdálkodásáról szóló jelentéseit.

a kormány a termelőségtervezeti tanács elnökének és a földművelésügyi miniszternek az előterjesztése alapján határozatot hozott az 1963 évi országos termelési versenyben legjobb eredményeket elért mezőgazdasági termelőségtervezetek vándorzászlóval és „kiváló termelőségtervezeti gazdaság,„ címmel, illetve oklevéllel történő kitüntetésére.

a kormány elfogadta az atomenergia hazánkban folyó békés felhasználásáról szóló jelentést, s rendeletet hozott a sugárzó anyagokról és készítményekről.

ezután a minisztertanács napi ügyeket tárgyal.

x x x

/folyt.köv./

16.10/-n

-1-

1735

P

/bb 85. a minisztertanács.....1.folyt./vm

a tavaszi mezőgazdasági munka legsürgősebb tennivalói

a földművelésügyi miniszternek az időszerű mezőgazdasági munkákról szóló tájékoztatója ismertette, hogy az őszi gabonavetések fejtrágyázását országsszerte befejezték, az idén tavasszal - hazánkban először - a vetésterület 85 százaléka kapott fejtrágyát, az őszi kalászosok tavaszi ápolása viszont nem mutat ilyen jó eredményeket: vontatottan halad a kalászosok vegyszeres gyomirtása, országsszerte elmaradás mutatkozik az előirányzatokhoz képest.

a mezőgazdasági üzemek többsége behozta a késői kitavaszkodás okozta elmaradást, elvetették a koratavaszi vetésű növényeket, befejezés előtt áll a cukorrépa és a napraforgó vetése, teljes erővel halad a kukorica és a rizs vetése, valamint a burgonya és a különböző palánták kiültetése.

az elkövetkező napok legsürgősebb tennivalói közé tartozik a vetések befejezése és a gabonafélék vegyszeres gyomirtásának meggyorsítása. a kalászosok gyors fejlődése miatt ez a munka már csak igen rövid ideig végezhető, helyes, ha a fel nem használt vegyszert a rétvés a legelőterületek, valamint a kukoricavetések gyomtalanítására hasznosítják. szükséges, hogy a gyomosodás megakadályozására a kukoricavetések előtt minél nagyobb területen használják a hungazint, további fontos feladat a lucerna első kaszálásának megkezdése és a növényápolási, növényvédelmi munkák gondos megszervezése.

x x x

a kitüntetett termelőszövetkezetek

a minisztertanács az 1963 évre meghirdetett országos termelési versenyben elért kimagasló eredményeikért vándorzászlóval és „kiváló termelőszövetkezeti gazdaság,„ címmel tüntette ki.

a 4.500 szántóegységnél nagyobb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában:

1. a nádudvari „vörös csillag,„ 2. a zagyvarékasi „béke,„ 3. a besnyői „sallai,„ 4. a makói „uttörő,„ 5. a földesi „rákóczi,„ termelőszövetkezeteket.

a 3.000-4.500 szántóegység közötti területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában:

/folyt.köv./

17.26/-n

1945

P

-2-

/bb 85. a minisztertanács.....2.folyt./vm

1. a barcsi „vörös csillag,„ 2. a szentesi „árpád,„ 3. a jászboldogházi „arany kalász,„ 4. a székesfehérvári „szabad élet,„ 5. a Mindszenti „tiszavirág,„ termelőszövetkezeteket.

az 1.500-3.000 szántóegység közötti területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában:

1. a zalavári „uj idők,„ 2. a földesi „Lenin,„ 3. a kaszaperi „Lenin,„ 4. a balmazújvárosi „kossuth,„ 5. a mőzsi „uj élet,„ termelőszövetkezeteket.

az 1.500 szántóegységnél kisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában:

1. a szombathelyi „felszabadulás,„ 2. a zsebeházi „rohambrigád,„ 3. a soproni „dózsa,„ 4. a környei „dózsa,„ 5. a nagy-esztergári „kossuth,„ termelőszövetkezeteket.

a városi és a városok körüli termelőszövetkezetek külön kategóriájában:

a tuzséri „rákóczi,„ termelőszövetkezetet.

a minisztertanács az 1963 évi országos termelési versenyben elért figyelemreméltó gazdasági eredményeikért elismerő oklevelet adományozott:

a 4.500 szántóegységnél nagyobb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában:

a mezőhéki „táncsics,„ a mezőkovácsházi „uj alkotmány,„ a füzesgyarmati „vörös csillag,„ a szolnoki „Lenin, a tiszaföldvári „Lenin,„ a veszprémvársányi „jóbarátság,„ a mőcsai „buzakalász,„ a tiszaföldvári „szabad nép,„ a tótkomlói „viharsarok,„ és a kondorosi „dolgozók,„ termelőszövetkezetek részére.

a 3.000-4.500 szántóegység közötti területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában:

a medgyesegyházi „béke,„ a rákóczi falvi „rákóczi,„ a nagybányai „Zalka máté,„ a dombóvári „alkotmány,„ a tataházi „petőfi,„ a székesfehérvári „kossuth,„ az orosházi „uj élet,„ a végegyházi „szabadság,„ a jászalsószentgyörgyi „petőfi,„ és az öcsödi „kossuth,„ termelőszövetkezetek részére.
/folyt.köv./

17.35/-n

1835

P

-3-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Vém utca 5-7. Telefon: 160 400, 360 400
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. április 30.

bb 1. először az operaház színpadán donizetti: szerelmi bájjal című zeneműve - június 28-án zárja évadját legnagyobb dalszínházunk

i s h m é v m f m 1964. április 30.

a magyar állami operaház május 15-én tartja utolsó bemutatóját. ekkor kerül először színre az operaház színpadán donizetti kétrészes vígoperája a „szerelmi bájjal”. ezt a zeneművet magyarországon először 1930-ban mutatta be a régi városi színház. az operát akkor kristóf károly fordításában vitték színre. a szövegkönyvet most blum tamás fordította.

a zenemű próbái békés andrás rendező vezetésével már egy hónappal ezelőtt megkezdődtek. rövidesen megtartják az első jelmezes próbát is. a vígoperát hármas szereposztásban újítják fel. az idei évadban még csak két szereplőgárdával találkozhatunk a színpadon. a harmadik „csoport”, csak a következő szezonban mutatkozik be. a kettős szereposztásban réti józsef, bartha alfonsz, gyurkovics mária, - ágay karola, palócz lászló, - bende zsolt, erdész zsuzsa - pavlánszky edina és szalma ferenc, illetve várhelyi endre éneklő felváltva a főbb szerepeket.

az előadást kerekes jános, illetve blum tamás vezényli. a jelmezeket szeitz gizella, a díszleteket forrai gábor tervezi.

Legnagyobb dalszínházunk, az operaház egyébként június 28-án zárja az évadot./mti/

- . -

-1-

/bb 85. a műhistertanács.....3.folyt./vm

az 1.500-3.000 szántóegység közötti területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában:

a kungyalui „zöldmező”, a debreceni „arany jános”, a ráksi „új élet”, az óhídi „vörös csillag”, a kisbéri „virágzó”, a pátyi „petőfi”, a püspökhatvani „új barázda”, a tarnabodi „tarnagyöngye”, és egyházasfalui „haladás”, és a bolyi „kossuth”, termelőszövetkezetek részére.

az 1.500 szántóegységnél kisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában:

a nyiregyházi „ságvári”, a röszei „kossuth”, a várongi „petőfi”, a simasági „május 1.”, a salköveskúti „béke”, a gógánfai „vorosilov”, a pósfai „szabadság”, a kecskeméti „aranykalász”, az ujszentmargitai „petőfi”, és a budapesti tizennyolcadik kerületi „szabadság”, termelőszövetkezetek részére.

a városi és a városok körüli termelőszövetkezetek külön kategóriájában:

a fülöpösdaróci „petőfi”, a szamosbecsi „dózsa”, a tolcsvai „békeharcos”, a budapesti tizenhetedik kerületi „petőfi”, és a budapesti tizenegyedik kerületi „sasad”, termelőszövetkezetek részére./mti/

- . -

-4-

17.38/-n

18³⁵

p

lc

lc